Strategia de tineret a județului Bacău 2019-2025

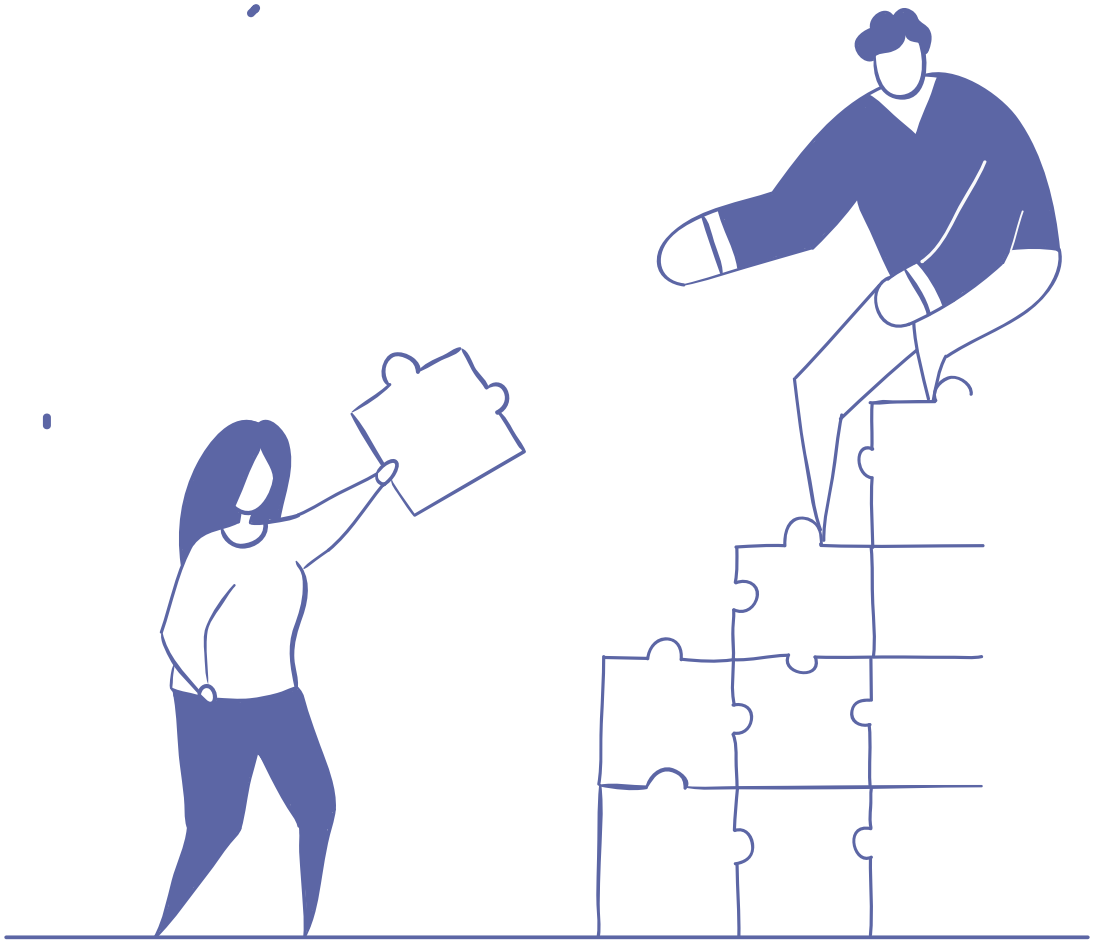

Cofinanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene

Acest material a fost dezvoltat în cadrul proiectului "Tineri Activi pentru Bacău" finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene și implementat de un consorțiu format din Asociațiile Romanian Youth Movement for Democracy, Favor, Există o Șansă, Be Great și E Class, în colaborare cu Consiliul Județean Bacău, prin Acțiunea Cheie 3 - Dialog structurat. Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu reprezintă aprobarea conținutului acesteia, ci reflectă doar viziunea autorilor, iar Comisia Europeană nu poate fi facută răspunzatoare pentru orice utilizare a informațiilor conținute.

Cuprins

Despre Strategie 4

Ce își doresc tinerii de la județul Bacău 7

11 priorități ale tinerilor din județul Bacău 8

O perspectivă generală asupra situației tinerilor din România 9

Tinerii din județul Bacău 15

Bacău, județ inovator 20

Bacău, județ incluziv 28

Bacău, județ educat 34

Rezumatul priorităților pentru județul Bacău 42

Indicatori de monitorizare 43

Ce cred tinerii participanți la consultări 44

Metodologia de realizare a Strategiei 45

Bibliografie 47

Despre Strategie

Strategia de tineret a județului Bacău este principalul rezultat al proiectului „Tineri Activi petnru Bacău", implementat de Asociațiile „Romanian Youth Movement for Democracy", „Be Great", „Favor" (Filipeni), „Există o Șansă" (Buhuși) și „E Class" (Moinești), în colaborare cu Consiliul Județean Bacău, în perioada februarie 2017 – ianuarie 2019. Proiectul, finanțat de Comisia Europeană prin programul Erasmus +, a pornit de la dorința ca prioritățile de tineret să se regăsească într-un document recunoscut la nivel județean. Inițiativa și-a propus să aducă la aceeași masă tineri și organizații de tineret, autorități publice, companii private, instituții de învățământ și experți în lucrul cu tinerii cu scopul de a identifica nevoile acestora și a stabili împreună cele mai importante obiective de tineret de la nivel județean. În perioada octombrie 2017 – aprilie 2018 au avut loc zeci de consultări și întâlniri de lucru în 25 de localități din județ, au fost organizate două școli de vară cu peste 50 de tineri participanți din tot județul și alte întâlniri de lucru cu persoane și instituții cu expertiză în zona de tineret. Procesul de consultare s-a încheiat în luna noiembrie 2018, odată cu organizarea evenimentului „Agora Tinerilor Băcăuani", în colaborare cu Federația Tinerilor din Bacău, la Universitatea „Vasile Alecsandri", la care au participat peste 100 de tineri din județ, alături de reprezentanți a numeroase ONG-uri, companii private, autorități locale, instituții publice și reprezentanți ai județului în Parlamentul României.

Concluziile obținute în urma întregului proces au fost discutate și analizate în cadrul echipei de proiect pentru ca, în prezent, să putem transmite tinerilor și tuturor celor interesați de viitorul lor care sunt principalele direcții pe care cei implicați le-au identificat și prioritizat.

În total, pentru a da o formă concretă viziunii și priorităților lor, în procesul de consultare au fost implicați un număr de 1213 tineri cu vârste între 13 și 34 de ani din 79 de comune și orașe ale județului (581 în consultări directe și 632 în consultările online). Alături de aceștia, au fost implicate în procesul de consultare un număr de 27 de organizații nonguvernamentale, 61 de reprezentanți ai autorităților locale, județene și din instituții publice, 60 de profesori și directori de școli și licee provenind din 23 de instituții de învățământ și 25 de companii private din Bacău, Moinești, Comănești, Buhuși și împrejurimile acestor orașe.

- 1213 tineri cu vârste între 13 și 34 de ani
  - 581 în consultări directe
  - 632 în consultări online
- 27 de organizatii nonguvernamentale
- 61 de reprezentanti ai autoritatilor locale, judetene si institutiilor publice
- 60 de profesori si directori de scoli si licee
- 25 companii private din Bacău
- 79 de localități din județul Bacău

Ce propune Strategia

Strategia de Tineret a Județului Bacău este rezultatul unui amplu proces de consultare și implicare atât a tinerilor, cât și a altor factori direct interesați precum profesori și directori din școli gimnaziale, licee și colegii, școli profesionale, universități, companii, instituții publice și persoane cu experiență în lucrul cu tinerii sau în domenii conexe acestora. Documentul elaborat își propune să vină în completarea strategiilor europene, naționale și locale care abordează diferite componente ce vizează sectorul de tineret. Astfel, nu am dorit o reproducere a celor amintite deja în aceste documente, ci o adaptare și personalizare a nevoilor tinerilor la contextul județului Bacău și formularea priorităților pe baza așteptărilor celor ce au contribuit la realizarea Strategiei. Având în vedere informațiile colectate și propunerile tinerilor și experților consultați, Strategia este construită în jurul a trei piloni principali a căror dezvoltare o considerăm esențială pentru sprijinirea sectorului de tineret județean:

BACĂU, JUDEȚ:
- INOVATOR
- EDUCAT
- INCLUZIV

Principalele ținte pe care Strategia și le-a propus sunt:

- să ofere o voce tinerilor în participarea lor la procesul de luare a deciziilor la nivel local și județean;
- să contribuie la dezvoltarea și implementarea de politici de tineret prin implicarea directă a beneficiarilor în toate etapele acestora;
- să stimuleze participarea activă a tinerilor, indiferent de mediul în care locuiesc, vârstă, educație, etnie, gen sau religie, contribuind la dezvoltarea județului Bacău;
- să identifice nevoile și problemele tinerilor, dar și să evidențieze exemplele de bune practici existente în județ în ceea ce privește sectorul de tineret;
- să prezinte situația actuală a sectorului de tineret din județul Bacău, date reale referitoare la evoluția numărului acestora, precum și alți indicatori din sfera socială, educațională și antreprenorială.

De unde pornim

În demersul de a contribui la creșterea gradului de reprezentare a nevoilor tinerilor în politicile locale și județene este necesar să avem în vedere atât aspectele ce pot fi îmbunătățite, cât și lucrurile care dau valoare comunităților noastre. Județul Bacău dispune de o universitate importantă în zona Moldovei, capabilă să atragă studenți din județ și din împrejurimi. Există licee și colegii cu rezultate bune la olimpiadele naționale, iar tinerii au demonstrat în ultimii ani un interes ridicat de a se implica în activități extracurriculare. Bacăul este atât reședința unora dintre cele mai mari companii din România, dar și locul în care multe organizații nonguvernamentale au dovedit exemple de bune practici la nivel național în domeniile lor de intervenție. Județul Bacău are un potențial artistic încă neexploatat la întreaga capacitate, în ultimii ani fiind organizate numeroase evenimente culturale și artistice de interes, în special pentru tineri. Județul are și un bogat potențial turistic și de agrement, însă aceste domenii sunt direct legate de calitatea infrastructurii aflată în acest moment într-o stare ce necesită mari intervenții. Nu în ultimul rând, județul are o bogată resursă umană extrem de dornică de implicare și afirmare.
Cu toate acestea, trebuie să fim conștienți de nivelul la care ne aflăm în prezent. Bacău este unul dintre cele mai afectate județe de fenomenul migrației, atât externe, cât și interne. Județul nostru se află într-o competiție dificilă cu alte orașe din țară în cursa pentru atragerea și menținerea resurselor umane calificate. În momentul actual, pus în fața deciziei de a hotărî unde să trăiască, să își găsească un loc de muncă sau să își întemeieze o familie, un tânăr găsește cu greu alte motive pentru a sta în Bacău în afara faptului că este locul unde s-a născut și unde își are familia. Drept urmare, resimțim foarte puternic fenomenul migrației tinerilor către alte zone ce le oferă mai multe oportunități. Județul Bacău stă pe un loc codaș în ceea ce privește numărul de firme și tineri antreprenori, iar tinerii invocă lipsa oportunităților de dezvoltare profesionale și personală. Pe lângă aceste provocări, în mediul rural, acolo unde locuiesc aproape 60% dintre tinerii băcăuani, mulți se confruntă cu o serie de probleme fundamentale: condiții improprii de trai, condiții precare de învățare, absența aproape completă a oportunităților de dezvoltare personală și profesională sau probleme sociale grave.

Ce își doresc tinerii de la județul Bacău

Dacă am sumariza întregul demers de consultare la o singură idee aceea ar fi că, pentru a veni în sprijinul tinerilor băcăuani, este necesară o abordare integrată, care să vizeze îmbunătățirea calității vieții tinerilor în toate sectoarele. Pentru a se bucura de cea mai frumoasă perioadă a vieții, tinerii vor să fie aproape de familie. Pentru ca familia să le fie alături, membrii acesteia au nevoie de locuri de muncă bine plătite și condiții decente de trai, altfel vor fi nevoiți să le caute în altă parte. Tinerii semnalează faptul că și-ar dori condiții mai bune în ceea ce privește accesul la serviciile medicale, mai ales în mediul rural, acolo unde multe dintre acestea lipsesc aproape în totalitate (de exemplu, accesul la medicii dentiști). Tinerii își doresc spații de socializare și recreere cu alți tineri, dar pentru aceasta este nevoie de infrastructură/spații, transport până la acestea, dotări sau resurse umane care să le asigure sprijinul în desfășurarea de activități. Nivelul de dezvoltare al comunității în care trăiesc determină și nivelul de așteptări și dorințe al tinerilor. De exemplu, în zonele în care infrastructura de bază este existentă (sunt străzi asfaltate, apă curentă, școlile sunt bine dotate etc.) dorințele copiilor se îndreaptă către laboratoare mai bine echipate, activități de dezvoltare personală sau chiar bazine de înot. În schimb, în zonele cele mai sărace, în care infrastructura de bază lipsește, locurile de muncă se găsesc greu și sunt prost plătite, nevoile solicitate de copiii sunt dintre cele mai de bază: hrană caldă, siguranță, grupuri sanitare în școli și acasă, mobilier sau o clădire decentă a școlii. Din consultările organizate cu sutele de tineri au reieșit multiple nevoi legate de infrastructura din educație, fiind amintită inclusiv problema asigurării accesului la școală. A fost subliniată și necesitatea amenajării unor cantine funcționale în școli pentru a încuraja o alimentație sănătoasă. Există modele de bune practici și unde cantina servește tuturor elevilor o masa gătită la un preț accesibil. Amenajarea grupurilor sanitare interioare a fost o altă nevoie subliniată în majoritatea locurilor în care am desfășurat evenimente și în care aceste dotări lipseau. Nevoia dotării laboratoarelor de fizică, chimie, geografie sau biologie din școli a fost, de asemenea, amintită adeseori în consultările noastre, tinerii motivând faptul că orele de curs ale acestor materii sunt predate acum doar la nivel teoretic, ceea ce este insuficient pentru ca un elev să înțeleagă materia, neavând experiența practică dintr-un laborator. Majoritatea localităților din județul Bacău nu dispun de centre/spații dedicate tinerilor, în care aceștia să desfășoare activități, atât din cele conexe școlii, cât și în timpul liber, una dintre solicitările generale ale tinerilor fiind amenajarea unor centre de tineret. Propunerile formulate în continuare pornesc de la nevoile de bază neîndeplinite până în prezent în totalitate pentru tinerii din județ, precum o masă caldă pe zi, asigurarea transportului la școală, existența unei minime infrastructuri școlare, de sănătate și de petrecere a timpului liber, mergând până la digitalizare, dezvoltarea antreprenoriatului în toate sectoarele (afaceri, social, politic) și crearea unui mediu sănătos pentru catalizarea start-up-urilor. De asemenea, tinerii resimt, în toate localitățile, nevoia unor spații în care să se poată întâlni pentru a desfășura activități educaționale sau doar pentru a se relaxa. Nu în ultimul rând, unul dintre cele mai importante semnale venite din partea tinerilor se referă la relația lor cu autoritățile publice, în sensul intensificării eforturilor de a-i implica pe tineri în procesul decizional, inclusiv prin organizarea de întâlniri periodice pentru aflarea nevoilor, susținerea ideilor și sprijinirea concretă pentru punerea lor în practică.

11 PRIORITĂȚI ALE TINERILOR DIN JUDEȚUL BACĂU

1 Rezolvarea problemelor ce țin de infrastructura școlară și de petrecere a timpului liber pentru tinerii din județul Bacău, inclusiv prin amenajarea de terenuri și săli de sport, grupuri sanitare interioare și echiparea laboratoarelor din fiecare școală din județul Bacău.

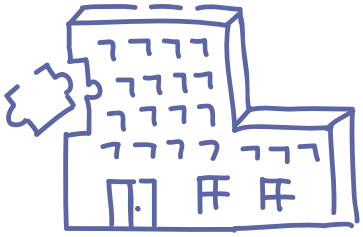

2 Combaterea consumului excesiv de alcool, atât de către tineri, cât și de adulți.

3 Dezvoltarea colaborării între instituții publice, companii, școli/licee/universități și tineri pentru armonizarea pregătirii accesului pe piața muncii.

4 Modificarea programului "Cornul și laptele" și asigurarea unei mese calde pe zi fiecărui elev din școlile băcăuane.

5 Asigurarea accesului la educație pentru fiecare tânăr (decontarea integrală a transportului sau cazare în cămine).

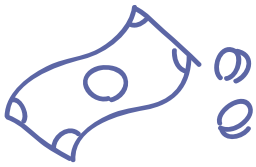

6 Dezvoltarea de activități și programe în sprijinul alegerii unei cariere (programe de practică și consiliere profesională).

7 Dezvoltarea de programe de formare pentru profesori, precum și crearea unui sistem de evaluare a acestora de către elevi.

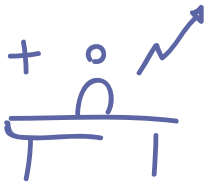

8 Adaptarea programei școlare și sprijinirea financiară, la nivel local, a proiectelor care vin în întâmpinarea provocărilor contemporane ale tinerilor: educație antreprenorială, dezvoltarea competențelor digitale și de utilizare a mijloacelor media, educație sexuală și de viață sănătoasă.

9 Adaptarea ghidului de aplicare a Legii 350/2005 privind finanțarea activităților nonprofit pentru a avea o linie specială de finanțare pentru tinerii cu dizabilități și cei din medii dezavantajate.

10 Promovarea măsurilor prin care angajatorii sunt stimulați să creeze locuri de muncă speciale pentru tinerii cu dizabilități.

11 Încurajarea participării tinerilor la luarea deciziilor publice care îi privesc în mod direct, precum și aplicarea Legii tinerilor nr. 350/2006 privind finanțarea activităților de tineret.

O perspectivă generală asupra situației tinerilor din România, Regiunea Nord-Est și județul Bacău

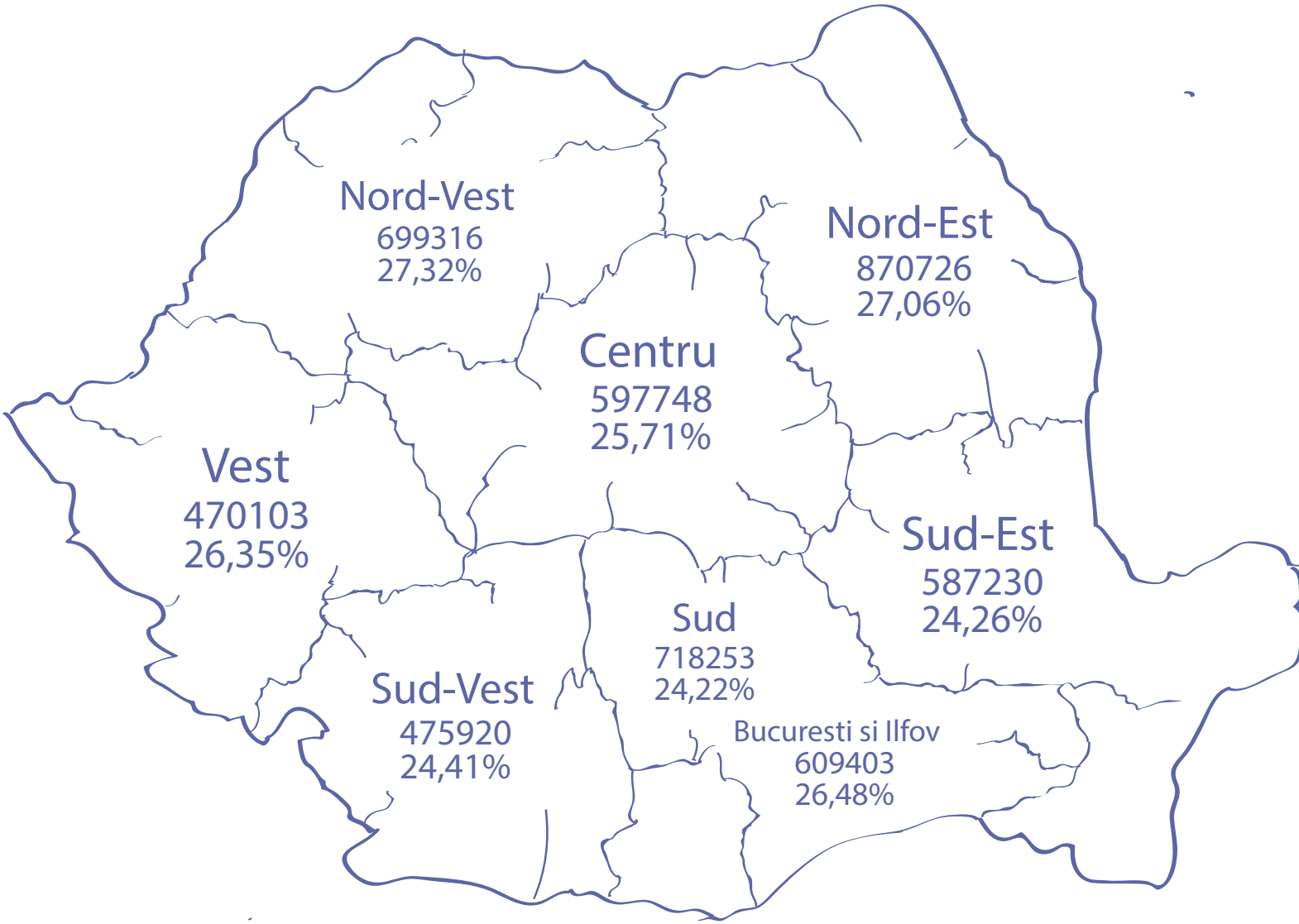

Populația cu vârste între 13 și 34 de ani și procentul din populația totală, pe regiuni, la 1 ianuarie 2018. Sursă date: INS

Din totalul populației rezidente în România la 1 ianuarie 2018, de 19,5 milioane persoane, un sfert dintre aceștia (25,7%) erau tineri cu vârste între 13 și 34 de ani. Cei mai mulți locuiesc în cele șase județe din regiunea Nord-Est, peste 870 de mii, și în regiunea Sud-Muntenia, peste 718 mii. Ca procent, însă, în Nord-Vest și Nord-Est regăsim cea mai mare pondere a populației tinere, de peste 27% din total.

Datele privind evoluția populației au fost culese în perioada octombrie 2018 – ianuarie 2019 de pe platforma Tempo a Institutului Național de Statistică;

România a pierdut în doar cinci ani de zile peste 476 de mii de tineri cu vârste între 13 și 34 de ani (cât populația orașelor Cluj-Napoca și Bacău, la un loc). Cele mai afectate regiuni de scăderea populației tinere sunt Sud-Muntenia, din care au dispărut nu mai puțin de 82 de mii de tineri (cât populația orașului Târgoviște), dar și București-Ilfov și regiunea Sud-Est.

La polul opus se află regiunile Vest, cu o scădere de 43 de mii de persoane, precum și regiunea Nord-Est, cu aproape 46 mii de tineri. Regiunea Nord-Est este și cea care a pierdut cel mai mic procent de tineri în această perioadă de timp (5%), București-Ilfov, Sud-Vest Oltenia și Sud-Muntenia înregistrând cele mai valori, toate de peste 10%.

Evoluția populației cu vârste între 13 și 34 de ani, pe regiuni, în perioada 2014-2018

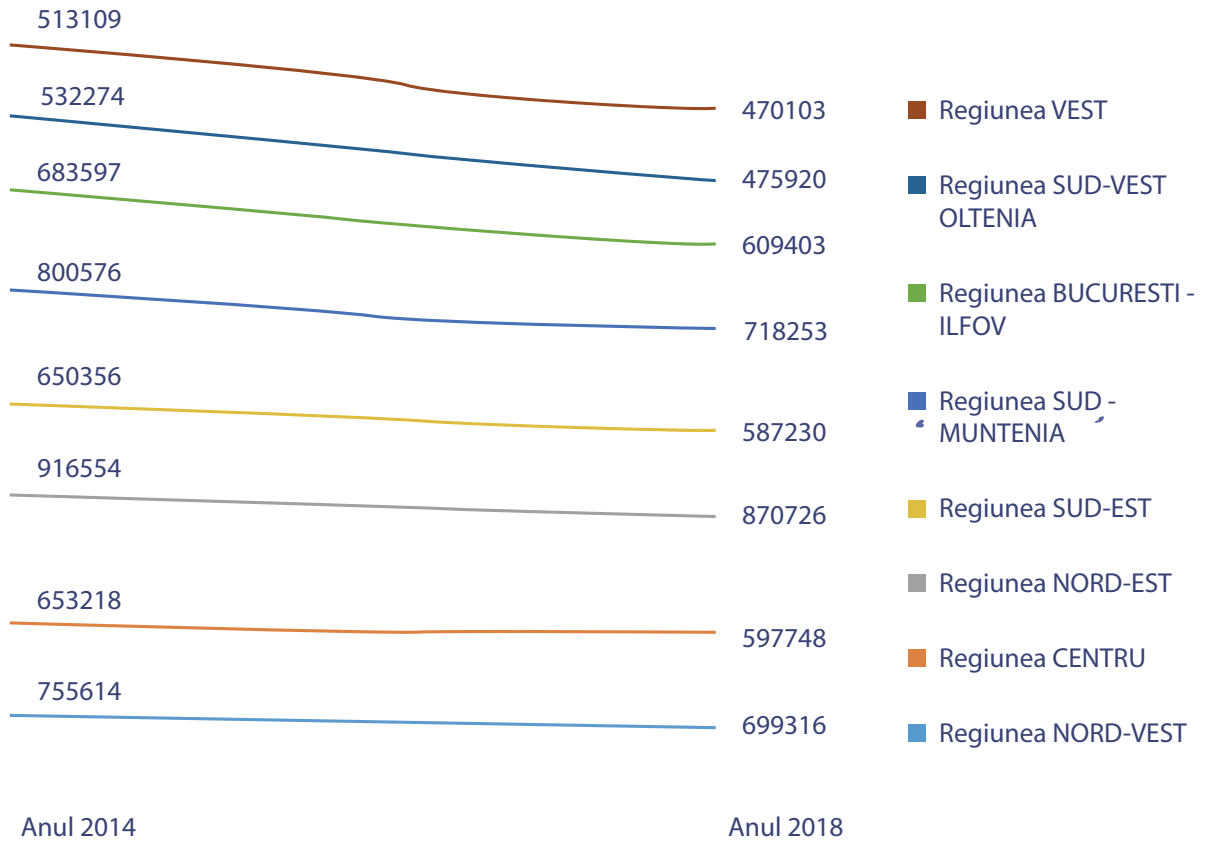

Procentul cu care a scăzut numărul tinerilor, la nivelul regiunilor

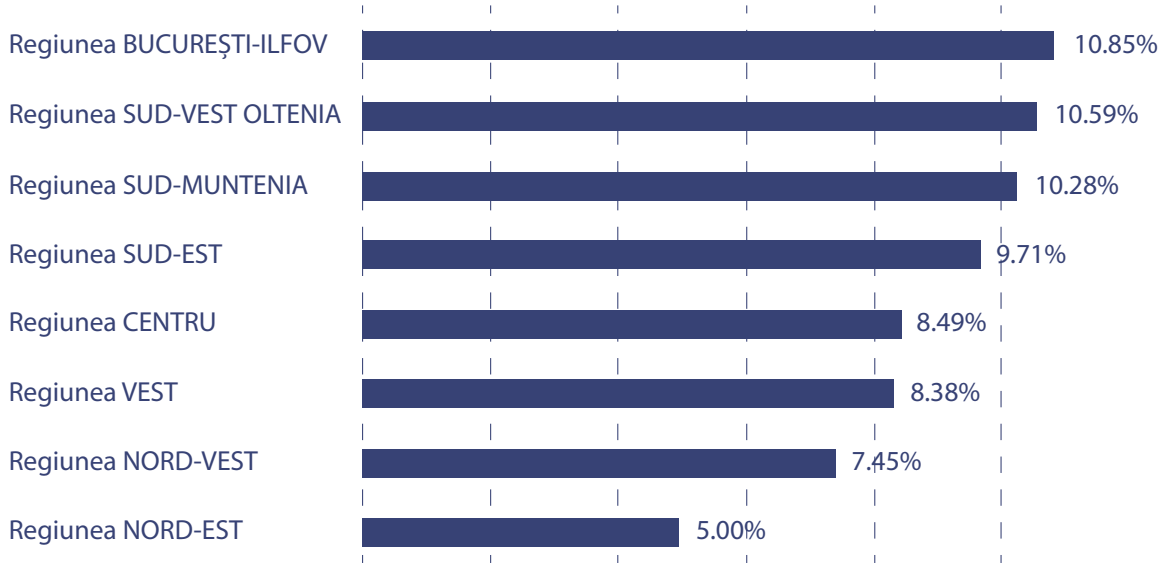

Tabelele de mai jos arată distribuția tinerilor cu vârste între 13 și 34 de ani, în funcție de zona în care au domiciliul. După cum se poate observa, regiunea Nord-Est are cel mai mare număr de tineri care trăiesc în zonele rurale, peste jumătate de milion locuind la sate. Aceștia reprezintă, de altfel, majoritatea din totalul tinerilor (59,85%), singura regiune mai "rurală" fiind Sud-Muntenia (județele Argeș, Prahova, Dâmbovița, Teleorman, Giurgiu, Ialomița și Călărași), cu peste 62% dintre tineri locuind în mediul rural (446 mii). La polul opus se regăsesc regiunile București-Ilfov, Vest și Centru, cu procente semnificativ mai mari de tineri ce locuiesc în mediul urban.

DISTRIBUȚIA POPULAȚIEI CU VÂRSTE ÎNTRE 13 ȘI 34 DE ANI, PE REGIUNI ȘI MEDII DE REZIDENȚĂ, LA 1 IANUARIE 2018

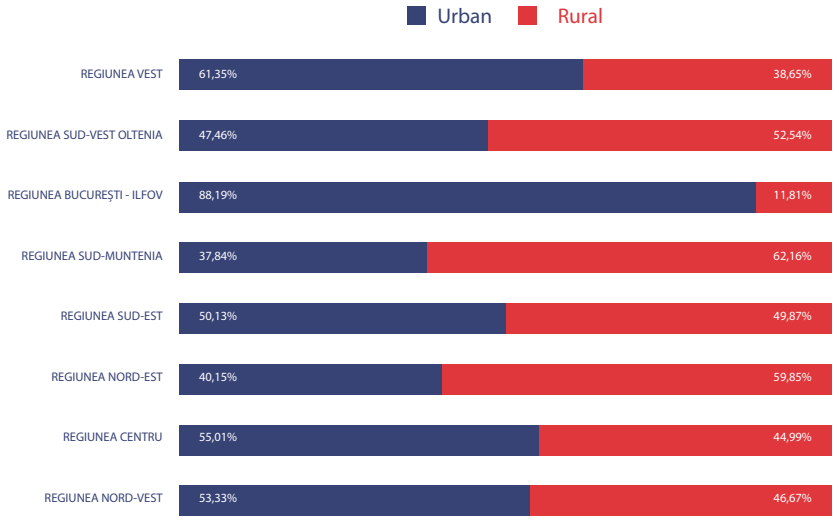

Populația cu vârste între 13 și 34 de ani și procentul lor din totalul rezidenților la 1 ianuarie 2018
Sursă date: INS

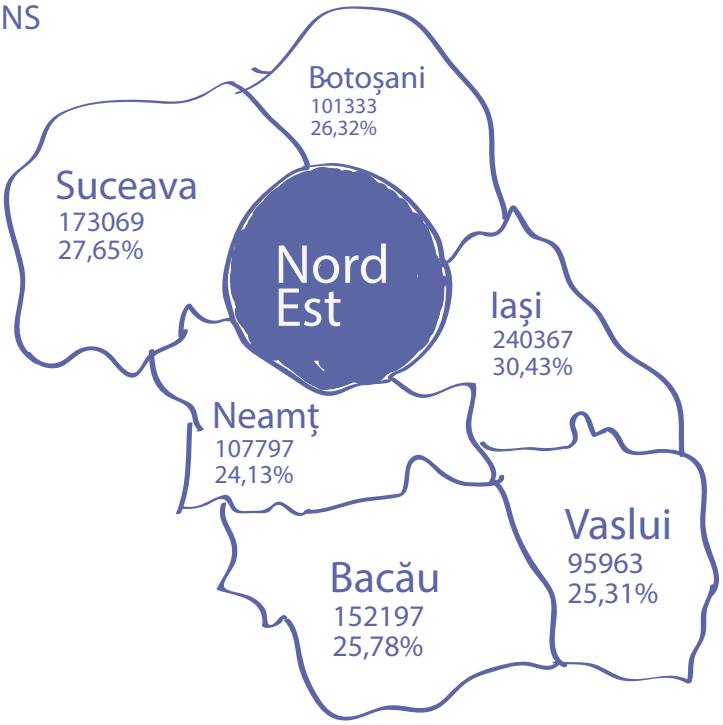

Județul Bacău este al treilea din Regiunea Nord Est ca procent al populației tinere din total, după Iași și Suceava, 25,78% dintre locuitori având vârste cuprinse între 13 și 34 de ani.
În cinci din cele șase județe din regiunea Nord-Est populația rezidentă a scăzut din 2014 până în prezent. Numai din județul Botoșani au dispărut peste 18 mii de persoane, reprezentând 4,51% din totalul populației, în timp ce în județul Bacău scăderea a fost de 16.500 de locuitori (2,73% din total). Județul Iași este singurul care a înregistrat o creștere a populației în această perioadă, de peste 8000 de persoane (1% din populație).

Scăderea populației tinere din județele regiunii Nord-Est este mult mai accentuată în comparație cu scăderea generală a populației. Așa cum reiese și din graficul de mai jos, valorile scăderilor înregistrate în categoria de vârstă 13-34 de ani sunt mult mai mari față de scăderile totale. Inclusiv în Iași, acolo unde numărul total al populației a crescut cu 1 %, populația tânără a înregistrat o scădere de 3,51%.

Dacă în județul Bacău scăderea generală a fost de peste 16 mii de persoane, 9562 sunt din categoria tinerilor vârste între 13 și 34 de ani, adică cât populația comunei Dofteana, una dintre cele mai mari județ.

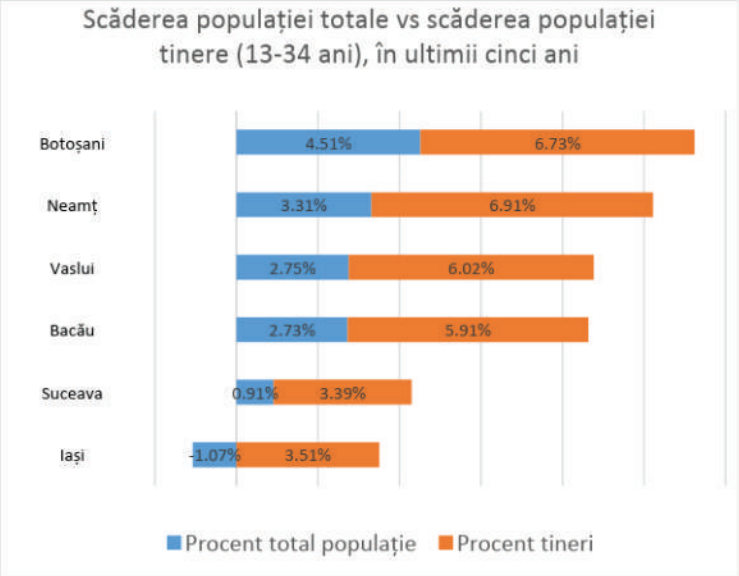

Tinerii din județul Bacău

Primul pas în demersul de a formula nevoile tinerilor a fost acela de a analiza, în primul rând, câți tineri trăiesc în județul Bacău, care este distribuția pe medii de rezidență și cum a evoluat numărul acestora în ultimii ani.

Populația județului Bacău, din 2012 până în 2018

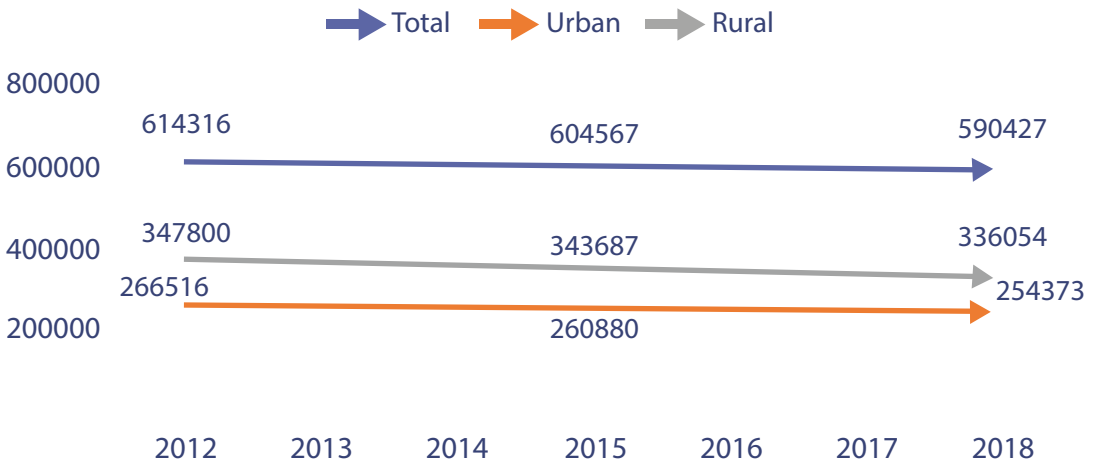

Populația județului Bacău numără, în prezent, 590.427 de persoane rezidente, în scădere cu aproape 24.000 de persoane față de 2012 (-3,9%). Cea mai mare scădere s-a înregistrat în mediul urban, unde numărul populației este mai mic cu 4,5% (254.373 față de 266.516), în timp ce scăderea în mediul rural a fost de 3,3%, numărul locuitorilor ajungând la peste 254 de mii. Județul Bacău este, așadar, unul cu o populație majoritar rurală, aproape 57% din populație locuind la sate, în timp ce doar 43% locuiesc în orașe și municipii.

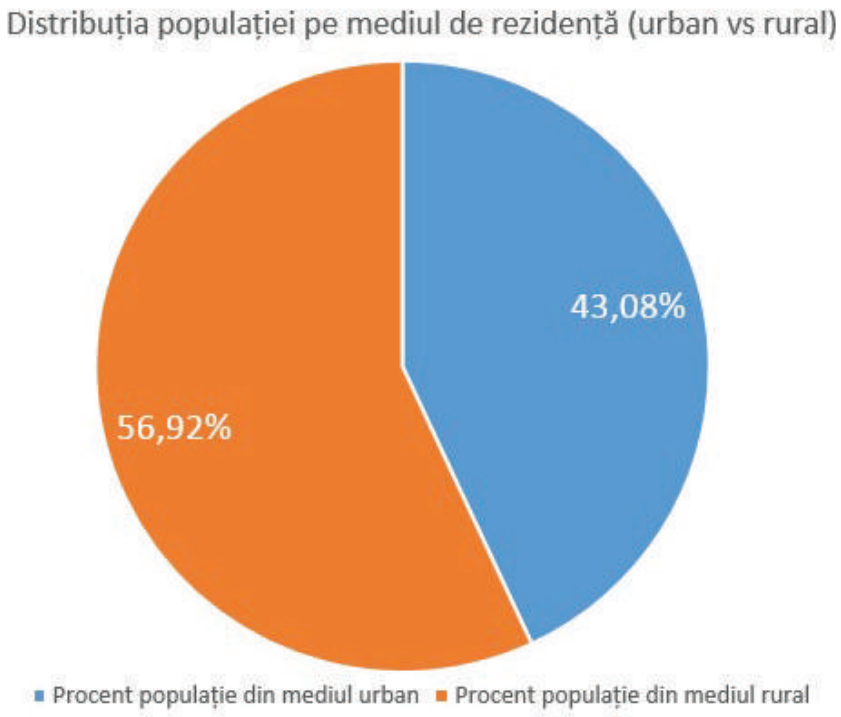

Unde locuiesc tinerii băcăuani?

urban 62036 (40,36%)

rural 91667 (59,64%)

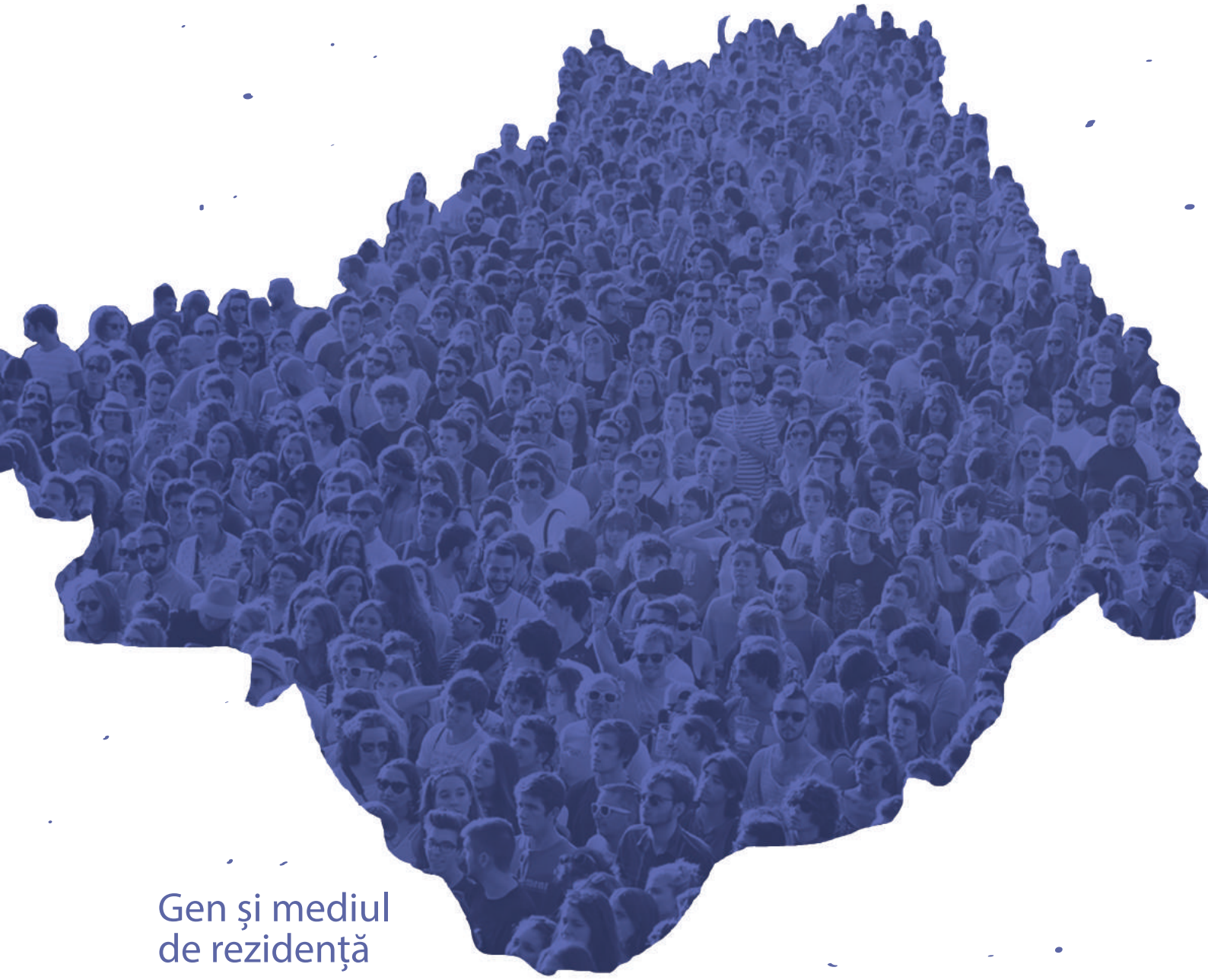

Gen și mediul de rezidență

masculin urban 31920 (20,77%)

masculin rural 49032 (31,9%)

feminin urban 30116 (19,59%)

feminin rural 42635 (27,74%)

Populație cu vârste între 13 și 34 de ani din orașele județului Bacău. 2010 vs 2018

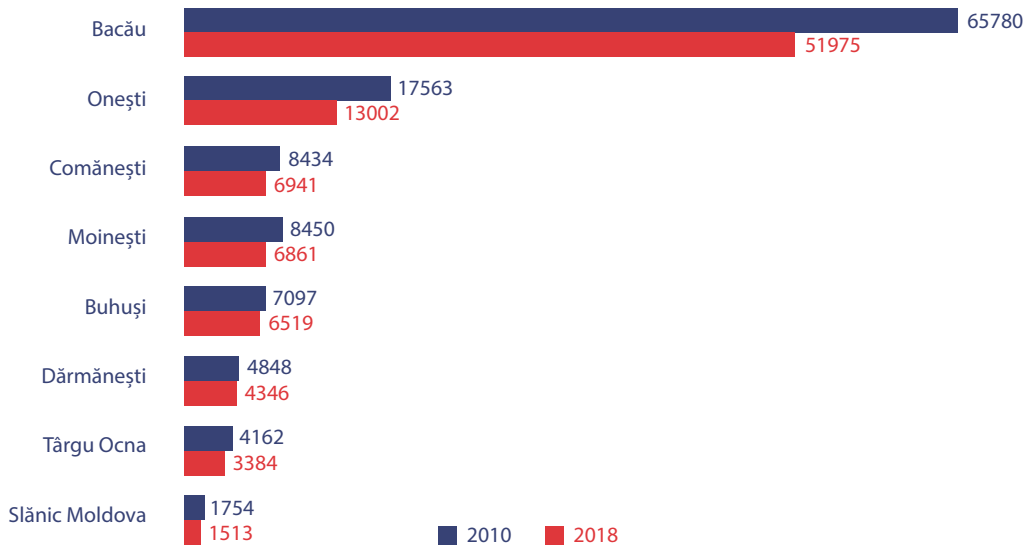

Populația cu vârste cuprinse între 13 și 34 de ani a înregistrat scăderi alarmante în orașele și municipiile din județul Bacău, în ultimii opt ani de zile. După cum putem observa din tabelul și graficul alăturat, cea mai mare scădere procentuală s-a înregistrat în municipiul Onești, acolo unde, în prezent, se regăsesc cu peste un sfert mai puțini tineri față de 2010 (cu 4561 tineri mai puțin). Cel mai mare număr de tineri a dispărut însă din municipiul Bacău, 13805, însemnând aproape 21% din totalul celor existenți în 2010. Procentul scăderilor depășește 10% în toate cazurile, cu excepția orașului Buhuși, orașul care a pierdut în acest interval de timp cei mai puțini tineri, 8,14%.

Oraș	Număr locuitori 13-34 ani - Anul 2010	Număr locuitori 13-34 ani - Anul 2018	Diferența între anul 2018 și 2010	Procent de creștere/scădere
Bacău	65780	51975	-13805	-20,99%
Onești	17563	13002	-4561	-25,97%
Comănești	8434	6941	-1493	-17,70%
Moinești	8450	6861	-1589	-18,80%
Buhuși	7097	6519	-578	-8,14%
Dărmănești	4848	4346	-502	-10,35%
Târgu Ocna	4162	3384	-778	-18,69%
Slănic Moldova	1754	1513	-241	-13,74%

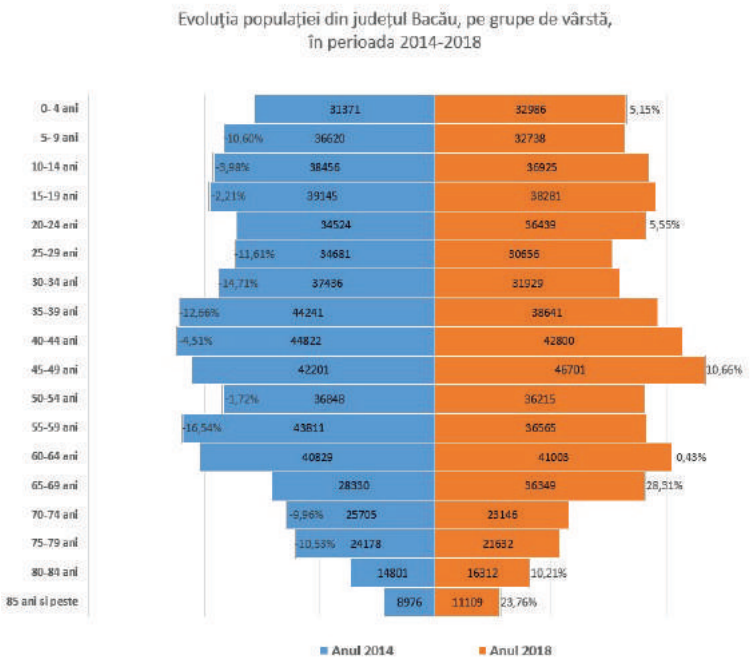

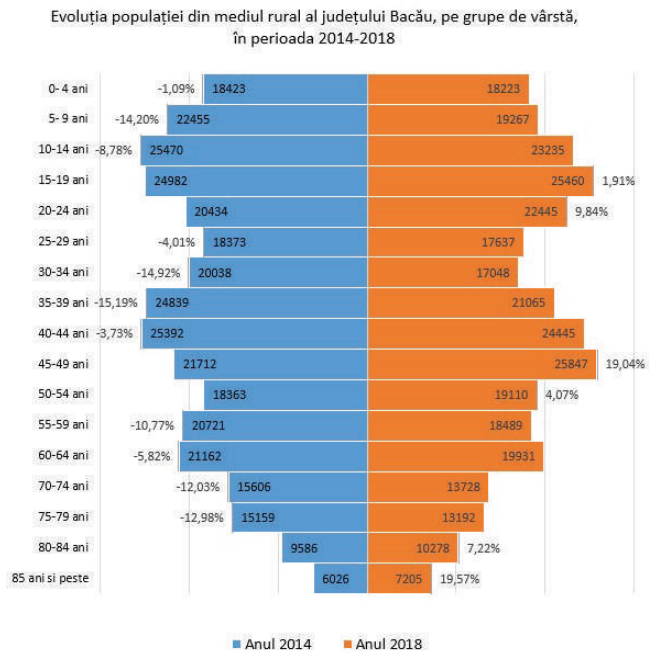

Graficele de mai sus arată cum a evoluat populația județului Bacău, pe grupe de vârstă, în ultimii cinci ani. La nivel general, se observă o scădere a populației tinere, singurele excepții fiind categoriile de vârstă 0-4 ani și 20-24, care au înregistrat creșteri de aproximativ 5%. O serie de diferențe apar atunci când analizăm evoluția populației pe grupe de vârstă în

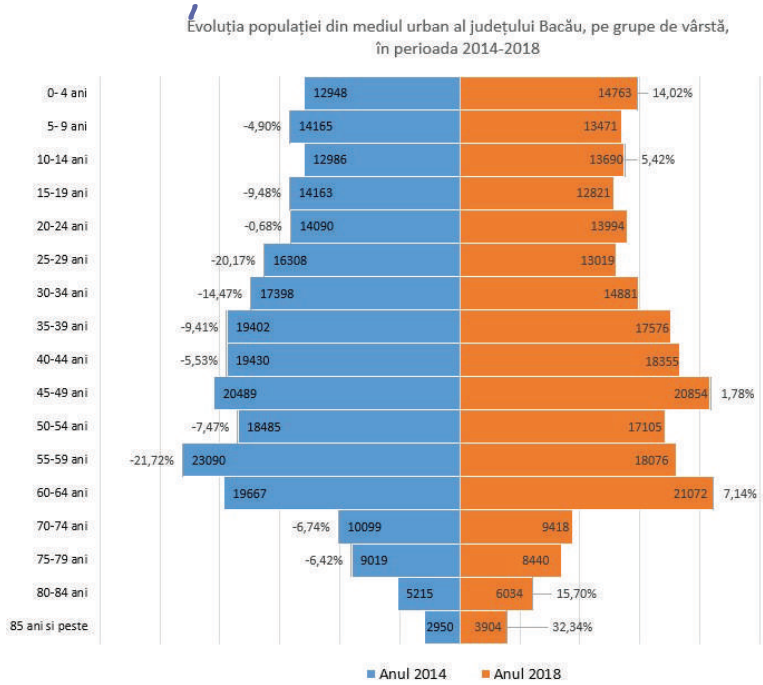

funcție de mediul de rezidență. Astfel, observăm că, în mediul urban, se nasc mai mulți copii decât în mediul rural, creșterea pentru categoria de vârstă 0-4 ani fiind de 14% în urban, în timp ce în mediul rural categoria a înregistrat o scădere de un procent.

Mai mult, și celelalte categorii de vârste ale copiilor, 5-9 și 10-14 ani, au înregistrat scăderi mari, în special în mediul rural, ceea ce justifică închiderea multor școli din ultimul timp în satele județului și comasarea claselor, măsuri întâlnite adeseori la vizitele noastre pe teren. Cel mai mult au dispărut din mediu urban băcăuan persoanele cu vârste de 55-59 de ani (21,72%), categoria 25-29 de ani (peste 20%) și 30-34 de ani (mai puțini cu 14,47%), adică tinerii care și-au terminat studiile, sunt la vârsta întemeierii unei familii și stabilirii traiectoriei unei cariere. De partea cealaltă, cel mai mult au crescut categoriile persoanelor în vârstă (peste 85 de ani, cu peste 32% mai mulți față de 2014), 80-84 de ani, (creștere cu 15,7%), dar și 0-4 ani (mai mult cu 14%). În mediul rural, majoritatea categoriilor de vârstă au suferit scăderi ale populației, cele mai mari înregistrându-se în rândul celor cu vârste de 35-39 ani (15,19%), 30-34 de ani (14,92%) și 5-9 (14,2%). La fel ca în mediul urban, creșteri s-au înregistrat la populația în vârstă (peste 85 de ani, cu 19,57%), cât și la cei de 45-49 sau 20-24 de ani.

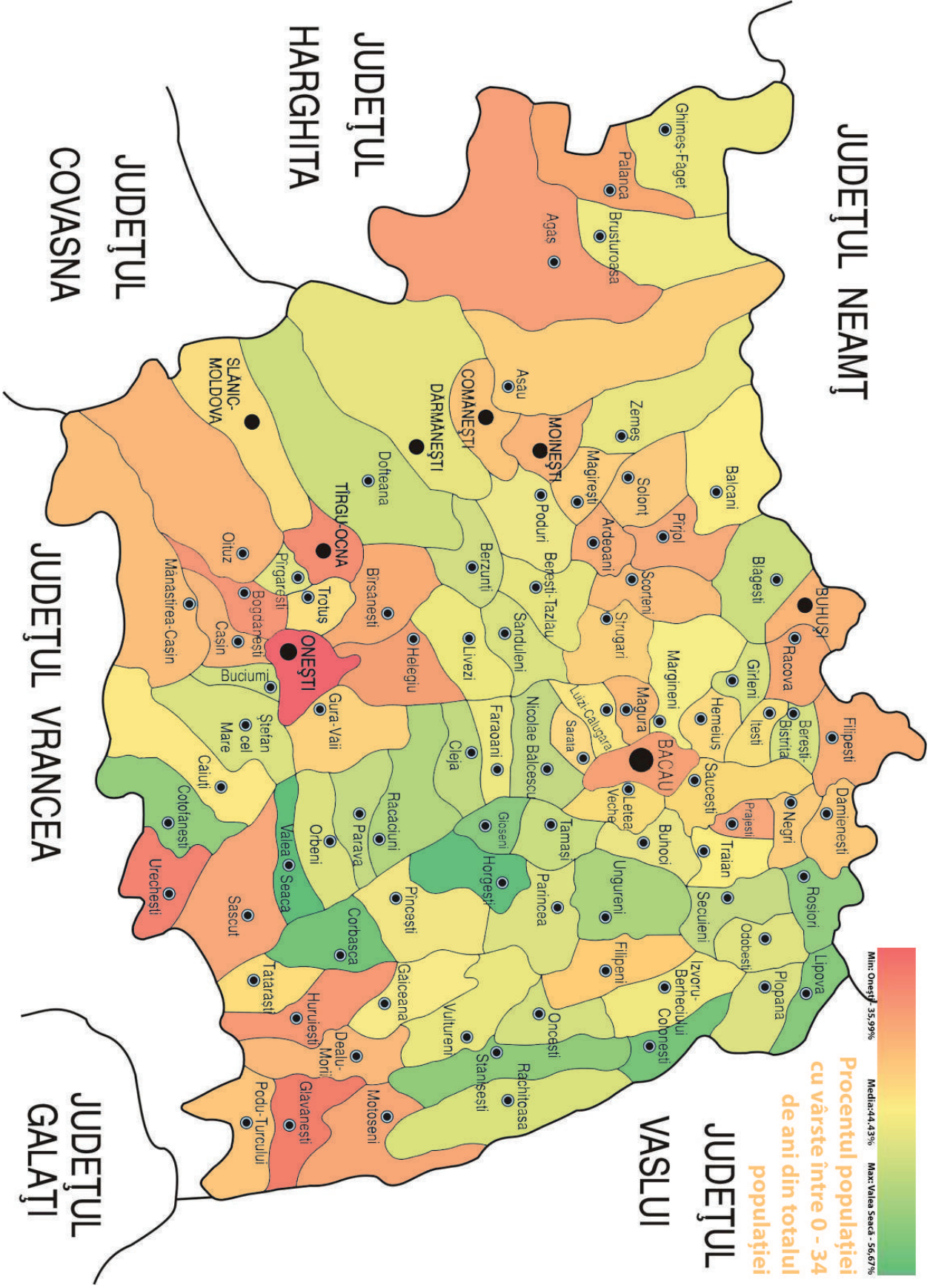

Harta alăturată prezintă „gradul de tinerețe” pentru fiecare localitate din județul Bacău. Culorile exprimă procentul populației tinere, cu vârste între 0 și 34 de ani din totalul populației rezidente, pentru fiecare localitate. Astfel, cu cât o comunitate este mai verde, cu atât acolo trăiesc mai mulți tineri, în timp ce culoarea este roșie semnalizează un număr scăzut de tineri. Extremele județului comuna Valea Seacă, acolo unde trăiesc cei mai mulți tineri (56,6% din totalul populației), în timp ce municipiul Onești este cea mai îmbătrânită localitate, cu un procent de doar 35,9% de tineri.

Printre localitățile cu un procent mare de tineri se regăsesc și Horgești, Corbasca, Colonești, Coțofănești sau Lipova. Spre deosebire de acestea, în Glăvănești, Urechești, Târgu Ocna, Bogdănești sau Agăș trăiesc cei mai puțini tineri. Așa cum putem observa, harta este mult mai „verde” în partea de est a județului, toate comunele cu valori de peste 50% de tineri fiind în această zonă, în timp ce zona de vest a județului este cea mai afectată de scăderea populației tinere.

Bacău, județ inovator

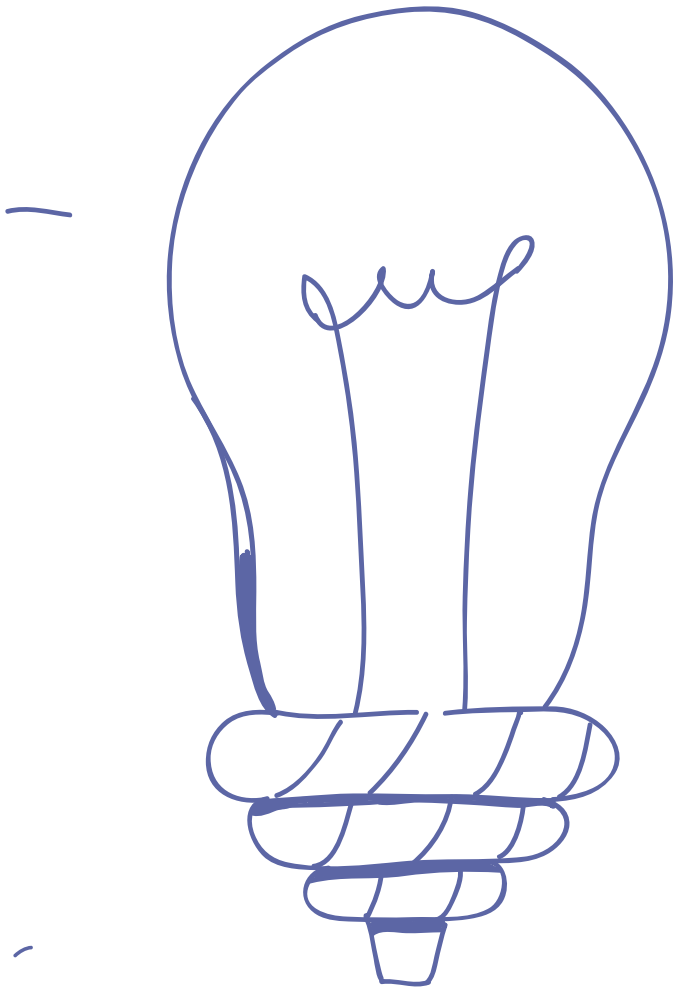

Cu toții ne dorim ca tinerii să viseze din nou la un viitor al lor aici, în Bacău. Viziunea pe care o propunem este cea a unei comunități de afaceri unită prin încredere, transparență și respect, care să coreleze și să urmărească deopotrivă bunăstarea organizațiilor, dar și pe cea a comunității. Colaborarea și consolidarea relațiilor de afaceri între membrii comunității locale, dezvoltarea oportunităților și coroborarea intereselor comune pentru atingerea unui nivel mai ridicat de prosperitate financiară și umană este obiectivul spre care trebuie să tindem.

Apariția, forța și impactul noilor tehnologii, a economiei digitale și a ecosistemelor virtuale generează deja revoluții la nivel global. Afacerile și, mai ales, tinerii comunică astăzi mai mult ca oricând, dincolo de geografie sau cultură, formând adevărate comunități și mișcări virtuale. Avem nevoie de a ne alătura și de a respecta viitorul și noile oportunități, de a ne adapta și a ne ridica la nivelul și la potențialul pe care ni-l înfățișează noua eră digitală.

Industriile creative și tehnologiile de frontieră reprezintă deja, prin apariția lor, trecutul. Felul în care ne vom adaptam la noua lume digitală și la oportunitățile pe care aceasta le generează, atenția și resursele pe care le vom investi în această direcție ne vor ghida, în schimb, viitorul. Nu putem însă susține schimbarea culturilor organizaționale și antreprenoriale, dacă indivizii nu o fac. De aceea este necesar ca dezvoltarea și formarea noilor generații de profesioniști, de antreprenori și manageri să constituie unul dintre focusurile noastre principale. Oportunitățile de învățare, practică și dezvoltare, formările profesionale, conferințele și evenimentele de profil trebuie încurajate, continuate și dezvoltate.

Expertiza și experiența comunităților și a specialiștilor, a universităților și a sectorului non-profit, al organizațiilor mari și a micilor întreprinzători, a persoanelor fizice și ale autorităților publice trebuie conectate și valorizate, căci doar împreună se pot concretiza decisiv, rapid și relevant. Previzionarea volumului și specificului viitoarelor locuri de muncă, scăderea numărului populației și a nivelului de pregătire sunt provocări ce pot fi abordate și soluționate doar printr-un efort comun al actorilor din educație și din spațiul civic, al administrației publice și mediului privat.

Știm și că cel mai constant factor din afaceri este incertitudinea. Unele inițiative ating succese răsunătoare. Altele, mai mici. Mulți eșuează. Puțini încearcă din nou. Însă cu toții îndrăznesc. Și trebuie încurajați. Pentru că atunci când ei reușesc, reușim cu toții. Nu mai e doar despre „noi". Ci despre „noi toți". Dezvoltarea nu este despre cifre, ci despre oameni. Iar direcțiile Strategiei de Tineret sunt investiția pe care avem nevoie să ne-o asumăm, pentru viitorul nostru comun.

Aproximativ un sfert dintre tinerii din România (27%) doresc în principiu să deschidă o afacere - Strategia Națională de Tineret

În România, un tânăr din 100 decide să înceapă o afacere pe cont propriu, față de 1 din 4 tineri în Cehia, Polonia sau Ungaria

Regiunea de dezvoltare Nord-Est este zona cu cel mai mic PIB/capita din România – doar 4.900 de euro în 2015 față de o medie națională de 8.100 de euro – Eurostat

Bacău, locul 35 din 40 în topul localităților din România recomandate pentru afaceri realizat de revista Forbes

O privire de ansamblu asupra mediului antreprenorial național și județean

- Strategia Națională în domeniul Politicilor de Tineret precizează că aproximativ un sfert dintre tinerii din România (27%) doresc, în principiu, să deschidă o afacere. Cel mai vizat domeniu de către tineri este cel al comerţului, serviciilor şi consultanţei (30%), urmat de cel al agriculturii, zootehniei, pisciculturii şi silviculturii (18%);

- În România, un tânăr din 100 decide să înceapă o afacere pe cont propriu, faţă de 1 din 4 tineri în Cehia, Polonia sau Ungaria. Cele mai frecvente cauze invocate sunt lipsa banilor şi birocraţia. Statisticile la nivel european indică faptul că România acordă o importanţă redusă educaţiei antreprenoriale, astfel încât mai puţin de 10% din cei care au iniţiat şi dezvoltat o afacere au şi o bază teoretică în acest sens, comparativ cu media europeană de 30%;

- Regiunea de dezvoltare Nord-Est este zona cu cel mai mic PIB/capita din România – doar 4.900 de euro în 2015 față de o medie națională de 8.100 de euro, potrivit Eurostat. A cincea cea mai săracă regiune de dezvoltare din întreaga Uniune Europeană, aceiași regiune Nord-Est a României rămâne absentă de pe listele de investiții publice majore, nebeneficiind, de exemplu, de niciun centimetru de autostradă. Efectele economice sunt directe și relevante, firmele străine preferând în ultimul deceniu să își deschidă unități de producție pe direcția sau în apropierea autostrăzilor existente ori în curs de construcție din jumătatea de vest a țării;

- Județul Bacău are șase companii ce sunt lidere de piață în domeniul lor de activitate ca cifră de afaceri pe anul 2017, dar ocupă doar locul 30 din 42 la nivel național al ca număr de firme și a fost clasat abia pe locul 35 din 40 în topul localităților din România recomandate pentru afaceri realizat de revista Forbes, în anul 2018;

- Potrivit site-ului oficial al ONRC, la 30 octombrie 2018 existau, în județul Bacău, un număr de 18.062 persoane juridice active. Întreg județul ocupă locul 30 la nivel național în ceea ce privește numărul de firme active, cu un număr de 3,05 persoane juridice active/100 de locuitori, sub media națională de 3,91%. În ceea ce privește acționarii cu vârste de până în 29 de ani, aceștia reprezintă 9,11% (2443 acționari) din totalul acționarilor, situând județul Bacău pe locul 25 la nivel național;

- Referitor la apetitul antreprenorilor băcăuani pentru accesarea programelor de finanțare disponibile, județul nostru a ocupat locul 15 la nivel național ca număr al aplicaților la programul Start-up Nation 2017, cu 351 de firme nou înființate. Dintre acestea, 164 au primit finanțare;

- La finalul lui 2017, județul Bacău avea o rată de ocupare a resurselor de muncă de 54,4%. Cu alte cuvinte, din totalul de 363,7 mii persoane în vârstă de muncă (adică persoane care au minim 16 ani, vârsta legală pentru a munci, nu sunt în incapacitate permanentă de muncă și nici pensionari), doar 197 mii se încadrau în ceea ce statistica definește populația ocupată civilă. Situația prezenței pe piața muncii a persoanelor apte este foarte gravă încât județul Bacău ocupând doar locul 39 din 42 la nivel național, fiind depășit la acest capitol doar de Călărași și Giurgiu;

Cele mai atractive orașe secundare din România – Indicele de Magnetism

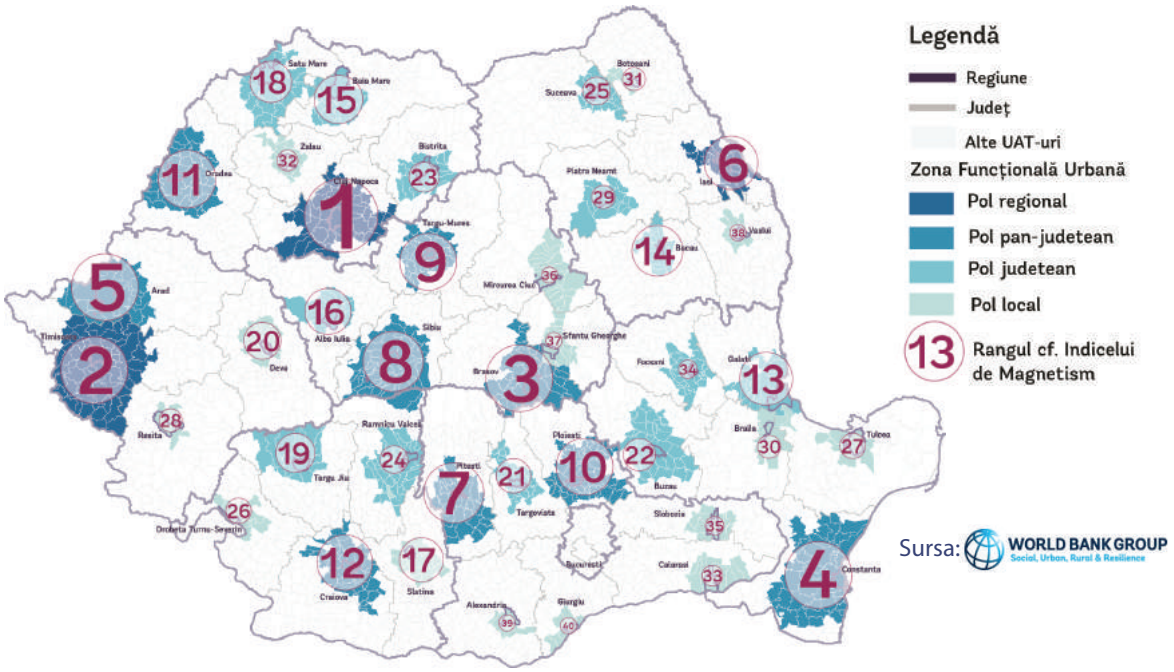

- În raportul „Orașe Magnet", realizat de Banca Mondială în anul 2017, municipiul Bacău se clasa pe locul 14 la nivel național în ceea ce privește Indicele de Magnetism. Indicele ia în considerare: venitul firmelor pe cap de locuitor, salariul mediu, numărul de studenți, investițiile pe cap de locuitor, distanța față de București. Potrivit aceluiași raport, municipiul Bacăul atrage anual, în medie, peste 2.100 de locuitori noi, din care însă o parte sunt oameni care revin din orașe mari (Iași, București sau Brașov). Exceptând aceste cazuri, cei mai mulți noi locuitori provin din orașele mici de pe o rază de maxim 50 km. 19% din salariații care lucrează în zona Bacăului fac naveta, ceea ce înseamnă aproape 21.000 de persoane, o presiune importantă asupra infrastructurii de transport, dar și o sursă de venituri pentru bugetul local. Totuși, rata navetismului plasează orașul doar pe locul 25, la egalitate cu Alexandria sau Slobozia, însă peste Iași, din cauza ofertei reduse de locuri de muncă.
  Concluziile raportului fac referire la faptul că atractivitatea orașelor depinde de atractivitatea universităților. Astfel, focalizarea trebuie să fie pe dezvoltarea unei vocații internaționale a Universității din Bacău, extinderea promovării în zonele din țară și străinătate cu potențial demografic încă ridicat (județele apropiate,dar și Republica Moldova, Ucraina) și o ofertă educațională aparte, dezvoltată în parteneriat cu mediul de afaceri local. Retenția talentelor atrase de universitate în oraș, după finalizarea studiilor, este vitală pentru comunitate. Un mix de politici locale focalizate pe inserția rapidă, calitatea locuirii și a vieții, în cooperare cu mediul de afaceri și administrația locală va crea un ecosistem atractiv pentru tineri;

- Procentul populației salariate din totalul populației cu vârste între 20 și 64 de ani variază de la 45,6% în municipiul Bacău (60.923 angajați din totalul populației domiciliate de 133429 persoane adulte), la doar 2,8% (89 de salariați din 3151 persoane cu vârste între 20-64 de ani) în comuna Horgești. Se observă tendința ca localitățile rurale aflate în apropierea orașelor să aibă un nivel al angajaților mult superior altor comune, diferența urban rural fiind, de asemenea, foarte accentuată. Datele nu includ procentele persoanelor care lucrează fără forme legale sau care practică migrația temporară/permanentă, în țară sau străinătate. Datele au fost extrase de pe portalul Tempo al INS și sunt valabile pentru anul 2017;

Soluții propuse de antreprenorii băcăuani pentru susținerea mediului de afaceri local

În demersul nostru de realizare a Strategiei am organizat întâlniri de lucru cu antreprenori din mai multe zone ale județului, respectiv din orașele Bacău, Moinești, Comănești și Buhuși. Principalele recomandări privind dezvoltarea mediul antreprenorial județean care au reieșit în urma discuțiilor au fost:

- Înființarea unor birouri de suport pe lângă primăriile din județ care să ofere susținere la înființarea unei firme;
- Creșterea promovării obiectivelor turistice din județul Bacău și înființarea unor asociații regionale care să promoveze zonele turistice din județ;
- Organizarea periodică de întâlniri și dezbateri între antreprenori și reprezentanți ai mediului administrativ și politic în scopul informării părților despre nevoile sectorului și măsurile care pot fi luate pentru susținerea acestuia;
- Înființarea de grupuri de producători locali;
- Realizarea de parteneriate între companii și instituțiile de învățământ pentru a facilita desfășurarea stagiilor de practică de către elevi și studenți;
- Promovarea anunțurilor de locuri de muncă de la AJOFM pe site-urile primăriilor din județ;
- Îmbunătățirea competențelor angajaților din sistemul public în ceea ce privește relaționarea cu cetățenii ("angajații să zâmbească, să fie bucuroși că primesc cetățenii");
- Susținerea organizării de tururi ghidate ale orașelor și traseelor turistice, precum și realizarea de clipuri de promovare;
- Cosmetizarea obiectivelor și amplasarea indicatoarelor către obiectivele turistice;
- Susținerea întâlnirilor între tineri și antreprenori;
- Corelarea ofertei de educație cu oferta de muncă;

Ce se întâmplă dacă nu intervenim?

Județul Bacău a pierdut în ultimii patru ani 11.078 de tineri cu vârste între 14 și 35 de ani, reprezentând 67% din totalul scăderii demografice înregistrate la nivelul județului. Cei mai mulți tineri care au plecat, peste 8100, sunt din mediul urban. Dacă ritmul depopulării în rândul tinerilor se menține pe același trend, în următorii 20 de ani județul Bacău poate pierde peste 50.000 de tineri, scăzând numărul acestei categorii până la sub 100 de mii. Deși alarmantă, perspectiva este o versiune optimistă având în vedere decalajele în creștere ale județului nostru față de principalii poli economico-sociali care atrag tinerii băcăuani - Iași, București, Brașov, Cluj - la care se adaugă oportunitățile din afara României în număr tot mai crescut în ceea ce privește educația, găsirea unui loc de muncă și nivelul de trai net superior.

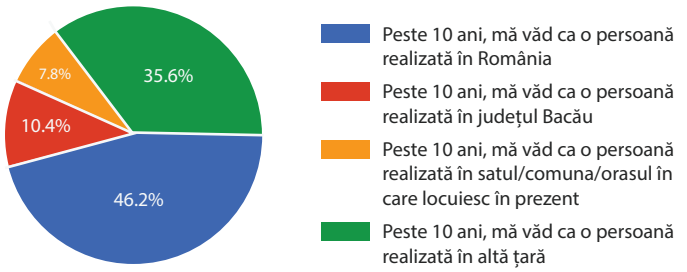

Evoluția demografică a fost confirmată și în cadrul întâlnirilor de lucru desfășurate în județ, precum și de răspunsurile a 632 de tineri din Bacău referitoare la opțiunile lor de viitor. Doar puțin peste 18% dintre aceștia au afirmat că, peste 10 ani, se văd realizați în județul Bacău, în timp ce marea majoritate își dorește să se stabilească în alte locuri din România sau din străinătate.

Numărul tinerilor cu vârste între 14-35 de ani din județul Bacău

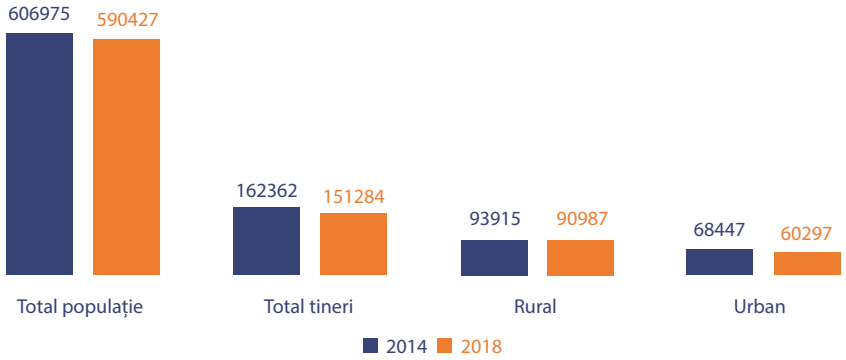

Pentru a deveni o opțiune de luat în considerare pentru tinerii care doresc să își deschidă o afacere sau să își găsească un loc de muncă care să le satisfacă pretențiile materiale și profesionale, măsurile propuse în această strategie nu trebuie privite separat, ci este necesară o abordare integrată a tuturor direcțiilor identificate. Atunci când un tânăr își cântărește opțiunile pentru viața profesională nu poate să nu ia în calcul factori precum siguranța străzilor pe care circulă, calitatea vieții de familie, existența creșelor și calitatea învățământului, serviciile medicale, viața culturală sau opțiunile de petrecere a unui timp de calitate împreună cu familia și prietenii. Sumarizând datele colectate în urma activităților și discuțiilor din ultimul an, obiectivele și măsurile identificate ce ar putea susține mediul antreprenorial și socio-economic local sunt prezentate mai jos.

Obiective și direcții de acțiune

1 Angajarea și atragerea tinerilor în piața muncii, atât ca angajați, cât și în calitate de antreprenori.
2 Sincronizarea formării și pregătirii tinerilor cu și pentru standardele și nevoile reale - prezente și viitoare - ale mediului de business local.
3 Promovarea, încurajarea și susținerea inițiativelor antreprenoriale în rândul tinerilor și a celor care doresc să-și deschidă o afacere, atât în mediul urban, cât și în mediul rural.
4 Facilitarea și eficientizarea colaborării și comunicării constante și relevante dintre mediul de afaceri și autoritățile publice.
5 Dezvoltarea, promovarea și implementarea unei strategii cu adevărat de impact în domeniul turismului la nivel județean.

Direcții de acțiune

1 Angajarea și atragerea tinerilor pe piața muncii, deopotrivă ca angajați, cât și ca antreprenori.

1.1 Dezvoltarea de programe de colaborare eficiente între companii și universități, licee, colegii și școli profesionale din județ. Au fost exprimate dorințe concrete în acest sens ale companiilor din domeniul turismului, serviciilor și producției;
1.2 Susținerea inițiativelor care își propun dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale ale tinerilor, promovarea modelelor de bune practici, susținerea programelor locale de tip business angel (persoană dispusă să folosească propriile resurse pentru o afacere start-up) sau job shadowing (acțiunea de a experimenta activitatea dintr-un anumit domeniu);
1.3 Promovarea accesării de către tineri a fondurilor nerambursabile prin programele europene și naționale, atât în rândul celor din mediul urban, cât și a celor ce fac parte din categorii defavorizate și din mediul rural, inclusiv prin oferirea serviciilor de consultanță pentru aceștia;
1.4 Dezvoltarea de rețele locale formate din tineri, antreprenori, reprezentanți ai instituțiilor publice, mediul universitar și preuniversitar, în vederea organizării târgurilor de locuri de muncă cu oportunități relevante pentru toate părțile implicate;
1.5 Promovarea anunțurilor de locuri de muncă de la AJOFM pe site-urile primăriilor din județ, în universitățile locale precum și în incinta liceelor;
1.6 Oferirea de facilități privind obținerea de locuințe, scutirea de la plata unor taxe pentru tinerii angajați și antreprenori;
1.7 Promovarea și susținerea, de către factorul privat, ONG-uri și instituții publice, a tuturor tipurilor de antreprenoriat - în afaceri, social, politic, în cercetare, online sau intraprenorat.

2 Sincronizarea formării și pregătirii tinerilor cu și pentru standardele și nevoile reale - prezente și viitoare - ale mediului de business local.

2.1 Corelarea ofertei educaționale - pre-universitare și universitare - cu cererea și nevoile economiei reale (exemplul Holzindustrie Schweighofer Baco la liceul Tehnologic Cobălcescu Moinești sau colaborarea companiilor Electric Plus și Aerostar cu Colegiul Tehnologic Anghel Saligny);
2.2 Facilitarea și organizarea de întâlniri constante, la nivel regional, între mediul educațional și mediul de afaceri. Companiile locale și-au arătat deschiderea de a oferi stagii de ucenicie tinerilor de pe băncile școlilor și facultăților. Aceștia din urmă ar putea obține experiența solicitată de angajatori, în timp ce companiile își pot recruta angajați pasionați care au trăit deja, la momentul angajării, experiența muncii pe care urmează să o desfășoare;
2.3 Implementarea de programe de dezvoltare personală care să permită tinerilor identificarea abilităților, talentelor și pasiunilor lor, pentru a putea fi ghidați către dezvoltarea

profesională în aceste direcții;

2.4 Dezvoltarea de programe de ghidare în carieră, identificarea competențelor și consiliere privind intrarea pe piața muncii;

2.5 Încurajarea, promovarea și implementarea unor programe de formare profesională continuă în direcții precum antreprenoriat, management general, management finaciar, management de proiect, managementul resurselor umane, managementul relațiilor cu clienții, managementul performanței, vânzări, conducerea echipelor etc;

2.6 Încurajarea, promovarea și susținerea centrelor de excelență, de inovare și a ONG -urilor ce oferă tinerilor programe de dezvoltare extra-curriculară - antrenarea deprinderilor profesionale, școli de vară, programe de formare și training, scriere și implementare de proiecte, etc (ex. Federația Tinerilor din Bacău, Ingenious Drama Festival - teatru, film, cinematografie, foto/video, ExplorIT - informatica, programare, web-design, foto/ video, Team Echo Pulse RO089 Bacau - centrul de robotică al Colegiului Ferdinand, Clubul de Info Bacău etc);

2.7 Organizarea de conferințe și evenimente profesionale, unde participanții să poată afla tendințe și direcții noi, să poată interacționa cu oameni și companii de succes în domeniile lor pentru împărtășirea de bune practici și know-how.

3 Promovarea, încurajarea și susținerea inițiativelor antreprenoriale în rândul tinerilor și al celor care doresc să-și deschidă o afacere, atât în mediul urban cât și în mediul rural.

3.1 Înființarea INCUBATOARELOR de afaceri pentru oferirea de suport, susținere și consultanță pentru afacerile aflate la început sau chiar în timpul procesului de înființare;

3.2 Înființarea unui ACCELERATOR de afaceri pentru a cataliza creșterea și maturizarea afacerilor și antreprenorilor angajați în aceste inițiative - modele de business și bune practici, programe de mentorat și Business Angel, investitori și programe de finanțare;

3.3 Înființarea de FABLAB-uri (fabrication laboratories - laboratoare de fabricare)/hub-uri tehnologice în care tinerii să poată testa tehnologii de ultimă generație precum modelarea digitală 3D, aparatura laser, VR, pentru dezvoltarea creativității și pregătirea tinerilor pentru o lume digitalizată;

3.4 Înființarea unor birouri de suport în vederea înființării firmelor, la nivel local, precum și oferirea asistenței pentru obținerea autorizațiilor și avizelor necesare desfășurării activităților economice, mai ales pentru antreprenorii aflați la început de drum și care nu cunosc toate procedurile birocratice necesare;

3.5 Organizarea și promovarea de târguri, expoziții și evenimente dedicate producătorilor și prestatorilor de servicii locali. Realizarea de ghiduri ale producătorilor locali, cu specificul fiecărei zone;

4 Facilitarea și eficientizarea colaborării și comunicării constante și relevante între mediul de afaceri și autoritățile publice.

4.1 Îmbunătățirea relației autorități-companii. Reprezentanții mediului privat au semnalat o lipsă a deschiderii din partea angajaților din instituțiile publice, însă totodată au subliniat volumul mare de muncă pe care aceștia din urmă îl au de îndeplinit. Antreprenorii au semnalat, de asemenea, teama de a face anumite sesizări/semnalarea unor nereguli de teama repercusiunilor, dar și disponibilitatea de a participa la întâlniri de lucru organizate de Consiliul Județean, primăriile locale sau alte organizații;

4.2 Facilitarea și implementarea întâlnirilor dintre administrația publică și sectorul privat în vederea comunicării problemelor și provocărilor cu care aceștia se confruntă;

4.3 Digitalizarea proceselor și a procedurilor, astfel încât antreprenorii locali să poată consulta, răspunde și interacționa on-line de pe orice terminal (laptop, desktop, telefon mobil) cu serviciile și funcționarii administrației publice;

4.4 Organizarea evenimentelor de tip hackaton - evenimente de dezvoltare de software pentru rezolvarea unor probleme comunitare și referitoare la mediul antreprenorial;

4.5 Simplificarea procedurilor birocratice, în sensul reducerii documentelor solicitate, comunicarea intradepartamentală în interiorul instituțiilor, precum și digitalizarea relației companie-instituție publică (inclusiv posibilitatea programării online la ghișee și birouri);

4.6 Introducerea posibilității oferirii de feedback din partea utilizatorilor serviciilor publice prin completarea unui formular fizic sau online;

4.7 Actualizarea site-urilor instituțiilor, publicarea fișelor de post, montarea unor indicatoare în cadrul instituțiilor pentru direcționarea rapidă a cetățenilor;
4.8 Valorificarea expertizei tinerilor băcăuani plecați în alte orașe și țări prin organizarea de consultări tematice și crearea unei comunități online de experți din diferite domenii;
4.9 Formarea angajaților din sistemul public pentru îmbunătățirea relației cu publicul și cu reprezentanții mediului privat;

5 Dezvoltarea, promovarea și implementarea unei strategii (cu adevărat) de impact în domeniul turismului, la nivel județean.

5.1 Înființarea de birouri locale de turism și promovarea mai bună a obiectivelor locale (de exemplu, cetățile dacice Poduri, Zemeș, Tamasidava; istoria locurilor, promovarea clădirilor și personalităților locale mai puțin explorate, precum Tristan Tzara etc);
5.2 Promovarea tradițiilor și festivalurilor locale ca obiective turistice, precum Festivalul datinilor și obiceiurilor, Festivalul de film de la Slănic Moldova, Street Delivery, Street Food Festival sau Film mai aproape;
5.3 Organizarea de tururi ghidate ale orașelor/-zonelor cu potențial, trasarea traseelor turistice și finanțarea de clipuri de promovare;
5.4 Semnalizarea, marcarea, cosmetizarea și amenajarea locațiilor cu potențial turistic;
5.5 Inițierea și promovarea întâlnirilor de lucru între autoritățile locale și agențiile sau companiile ce activează în domeniul turismului (precum întâlnirea organizată în cadrul proiectului Tineri activi pentru Bacău în luna februarie, la Moinești, în urma căreia operatorii de turism au solicitat și obținut permisiunea de a tranzita autocarele cu turiști în centrul orașului);
5.6 Încurajarea locuitorilor din mediul rural - prin programe de educare, de promovare și de finanțare - pentru inițierea și fructificarea potențialului agroturistic și economic al județului Bacău (de exemplu, lacurile amenajate pe râurile Bistrița și Siret, zona montană, zona de deal din estul județului etc);

Exemple de bune practici din județul Bacău

- Gala Tinerilor Antreprenori este un eveniment anual, început în anul 2016, organizat de Centrul European pentru Strategii Durabile, ce își propune identificarea, în rândul tinerilor din România, a unor modele reale de antreprenori de succes și promovarea acestora către comunitate și către tineri în special, în scopul sporirii creativităţii economice în rândul acestora;
- Nest Hub Community & Coworking este un loc în care tinerii din Bacău și nu numai își dezvoltă abilitățile, fac networking, lucrează într-un mediu favorabil, creativ și împărtășesc din cunoștințe și idei pentru a dezvolta startup-uri și proiecte de succes. În același timp, este un spațiu în care freelancerii și găsesc un loc în care să lucreze;
- TEDx Bacău este un eveniment organizat sub licența TED, aflat în Bacău la cea de-a șaptea ediție în care participanții sunt încurajați să lege prietenii, să-și găsească noi parteneri de afaceri, să învețe lucruri interesante sau să creioneze noi idei pentru viitor;
- Parteneriatele între companii private și licee. Un bun astfel de exemplu este parteneriatul încheiat de Colegiul "Anghel Saligny" Bacău cu firme precum Aerostar SA, Electric Plus, Sudometal sau Dedeman. Acestea asigură pregătirea practică a elevilor, acordă burse pentru formarea de calitate a acestora și locuri de muncă la absolvirea liceului sau a școlii profesionale. Un alt exemplu este cel al Holzindustrie Schweighofer Baco SRL, care derulează un parteneriat cu Colegiul Tehnic „Gr. Cobălcescu" din Moinești ce presupune înființarea unei clase de 28 de elevi, împărțiți pe două specializări, electrician exploatare joasă tensiune și lăcătuș mecanic;
- „Programare cu răbdare" este o inițiativă a Asociației EduSoft care promovează educația STEM în rândul copiilor și tinerilor. Proiectul este derulat în colaborare cu Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu" din Bacău și cu diverse organizații care sprijină educația în domeniul IT. La cerc sunt înscriși peste 300 de elevi.

Bacău, județ incluziv

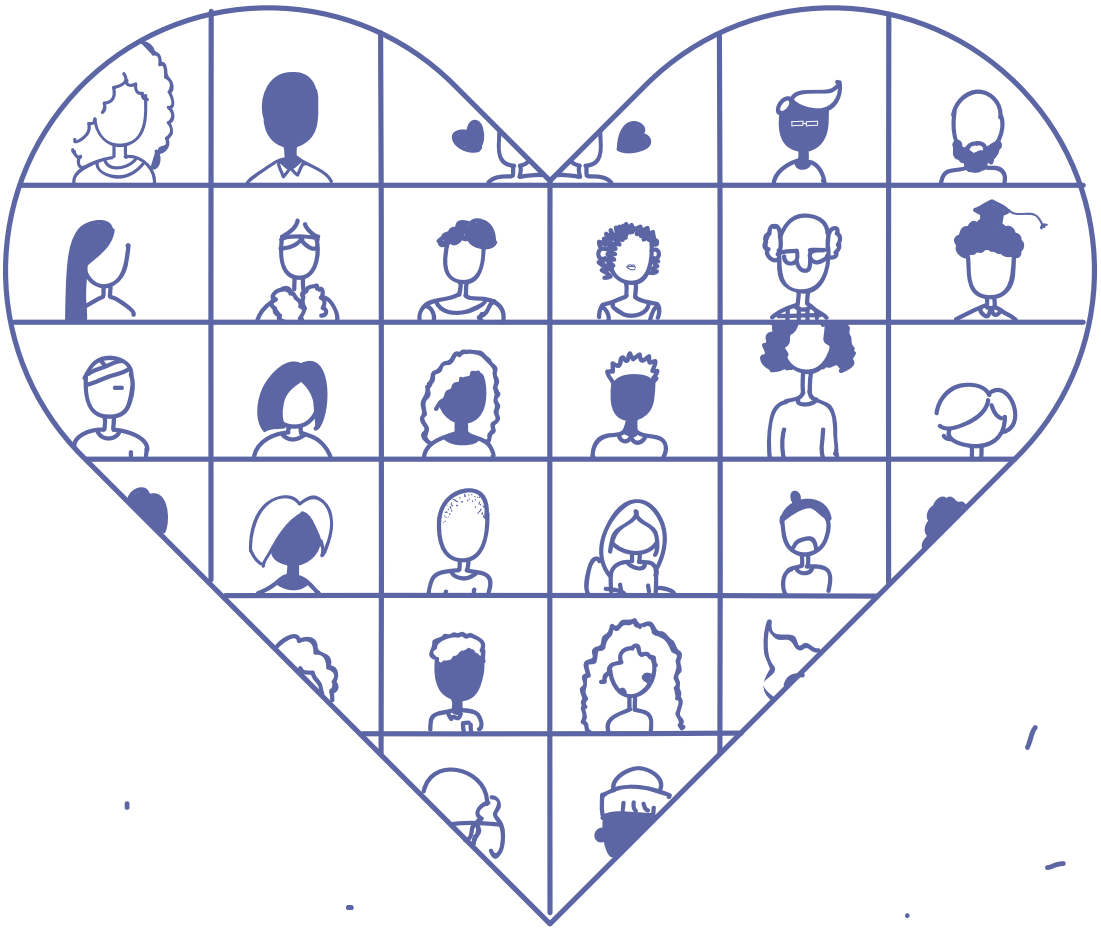

O privire de ansamblu asupra situației tinerilor speciali din județul Bacău

Dacă putem afirma cu tărie că politicile de tineret sunt o necesitate, iar tinerii trebuie să fie implicați în toate etapele dezvoltării și implementării acestora, când vorbim de tinerii din grupurile dezavantajate lucrurile sunt și mai clare. Tinerii cu nevoi deosebite se simt total neincluși în luarea deciziilor care le afectează viața, astfel că unul dintre capitolele din strategie vizează în mod special aceste categorii. În categoria tinerilor speciali din strategie ne referim la tinerii cu diferite probleme de sănătate (tulburări mintale, dizabilități fizice), mamele adolescente, tinerii din etnii minoritare, tinerii instituționalizați, tinerii cu părinți plecați în străinătate, cei care suferă de anumite adicții, tinerii din categoria NEETS (cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani care nu au loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională și nu sunt înregistrați în evidențele agenției pentru ocuparea forței de muncă) sau tinerii din comunitățile sărace, în special din mediul rural. Cunoașterea particularităților fiecărei zone este esențială, având în vedere criteriile ce țin de vârsta, etnia sau caracteristicile culturale ale populației, astfel ca intervenția în aceste comunități să fie adaptată nevoilor acestora.

- În județul Bacău, conform datelor de la ultimul recensământ, trăiesc persoane de 19 etnii, cei mai numeroși fiind românii, romii, maghiarii și ceangăii;
- Marea majoritate a localităților au ca etnie majoritară românii, singura excepție fiind comuna Ghimeș-Făget, ce are o populație de peste 50% maghiară. În același timp, în câteva comune procentul populației declarate de etnie romă este foarte ridicat: Valea Seacă (33%), Corbasca (32%), Buciumi (23%), Coțofănești (21%) și Ștefan cel Mare (19%);
- Una dintre particularitățile județului Bacău o reprezintă prezența populației minoritare de etnie ceangăiască. Cei mai mulți ceangăi trăiesc în comunele Răcăciuni, Pârjol, Cleja, Faraoani și Balcani, în fiecare dintre acestea reprezentând un procent cuprins între 1% și 3% ((procentul populației declarate oficial la recensământul din 2011);
- Numărul de nașteri în rândul minorelor din județul Bacău a crescut în ultimii cinci ani, de la 309 mame minore în 2013, la 331 în 2017. Cele mai multe mame minore provin din mediul rural (77%), față de de mediul urban (23%). Tendința este în creștere în ambele medii, mult mai alarmantă însă în mediul urban, acolo unde, în ultimii cinci ani s-a înregistrat o creștere de 22,5%. Comunele și orașele în care au domiciliul

Populația județului Bacău în funcție de etnie

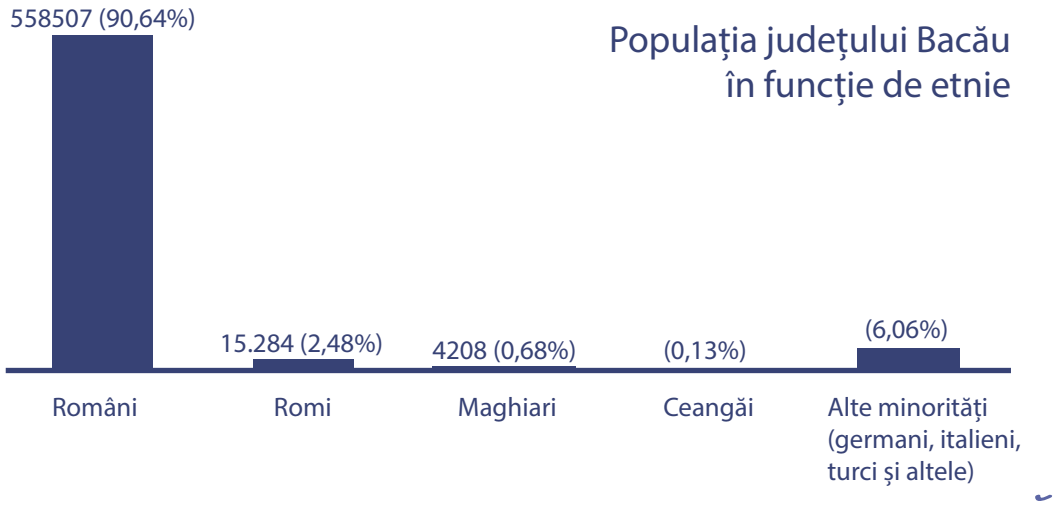

Numărul de nașteri în rândul minorelor din județul Bacău a crescut în ultimii cinci ani, de la 309 mame minore în 2013, la 331 în 2017. Cele mai multe mame minore provin din mediul rural (77%), față de de mediul urban (23%) – Direcția de Sănătate Publică Bacău

România se afla pe locul 1 în Uniunea Europeană la sarcinile în rândul minorelor sub 15 ani și pe locul 2 la sarcinile și avorturile la adolescente sub 18 ani – Raport World Vision,

Județul Bacău se află pe locul trei, cu 10.699 de cetățeni care trăiesc cu venitul minim garantat - Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială

cele mai multe mame minore care au născut în anul 2017 sunt Ștefan cel Mare (26), Dărmănești (20), Valea Seacă, Bacău (câte 18), Blăgești (17), Corbasca (15), Horgești, Coțofănești și Comănești (câte 12). În anul 2018, până în luna iunie, la maternitatea Bacău se înregistraseră un număr total de 4221 de nașteri. Dintre acestea, 364 (8,6%) au fost mame care nu au împlinit vârsta de 18 ani, conform declarațiilor oficiale ale Spitalului Județean Bacău. Șapte adolescente cu vârste cuprinse între 13 și 14 ani au adus pe lume câte un copil, 18 mame au între 14 și 15 ani, 85 au 15 și 16 ani, iar restul, peste 250, au între 16 și 18 ani;

- România se afla pe locul 1 în Uniunea Europeană la sarcinile în rândul minorelor sub 15 ani și pe locul 2 la sarcinile și avorturile la adolescente sub 18 ani. Printre cauzele acestui fenomen sunt sărăcia, lipsa de educație sexuală în școli și a comunicării în interiorul familiilor pe această temă, accesul redus al adolescenților la programele de planificare familială;
- Potrivit datelor emise de catre Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS), județul Bacău se află pe locul trei, cu 10.699 de cetățeni care trăiesc cu venitul minim garantat;
- Declinul demografic. România este una dintre țările cu cel mai mare declin demografic din lume, deficit estimat la mai mult de 15% până în anul 2050. Potrivit Monitorului Social, după anul 2007 regiunea de nord-est a României a pierdut cel mai mare procent al populației (17,7%), cei mai mulți făcând parte din categoria de vârstă 25-34 de ani;
- Potrivit unui raport publicat de Banca Mondială, din punct de vedere al nivelului sărăciei și al condițiilor de locuire proporțional cu nivelul veniturilor, România ocupă locul II în UE și penultimul loc în grupa țărilor cu dezvoltare umană ridicată, în clasamentul Indicelui Dezvoltării Umane pentru 2016 (pentru 182 de țări). Datele Guvernului României arată că, în perioada 2012-2013, în categoria persoanelor vulnerabile erau incluse un număr de 1,85 milioane de persoane de etnie romă, aproximativ 1,4 milioane de copii săraci (cu vârste între 0 şi 17 ani), peste 725.000 de persoane în vârstă de peste 80 de ani, 687.000 de copii şi adulţi cu dizabilităţi care trăiesc în gospodării şi alţi 16.800 care trăiesc în instituţii, peste 62.000 de copii cuprinşi în sistemul de protecție specială (centre de plasament sau servicii de îngrijire familială) şi aproximativ 1.500 de copii abandonaţi în unităţi medicale;
- Consumul de alcool, "cea mai gravă problemă a mediului rural băcăuan". Printre principalele probleme semnalate de către tinerii participanți la zecile de întâlniri desfășurate în județ se regăsește consumul de alcool, atât în rândul adulților, cât și al tinerilor. Mai mult, consumul de alcool a fost votat ca fiind cea mai gravă problemă de ordin social în mediul rural al județului Bacău în cadrul evenimentului „Agora tinerilor băcăuani", la care au participat peste 100 de tineri din întreg județul. Consumul de alcool este considerat de aceștia cauza multor probleme sociale, precum cele de sănătate (atât a lor, cât și a membrilor familiilor), a abandonului școlar, lipsei locurilor de muncă, toate acestea ducând la un nivel de trai foarte scăzut. Datele la nivel național publicate de Institutul Național de Sănătate Publică în 2018 arată că aproximativ 84% dintre băieți și 12% dintre fetele în vârstă de 16 ani au consumat cel puțin o dată în viață o băutură alcoolică, iar un sfert dintre tinerii în vârstă de 18-34 ani au fost victime ale violențelor fizice asociate alcoolului. Consumul de alcool în rândul tinerilor poate fi combătut printr-o aplicare strictă a legislației care interzice consumul de alcool celor cu vârste sub 18 ani și prin accelerarea campaniilor de conștientizare a efectelor acestuia;
- Situația tinerilor cu părinți plecați în străinătate. Tinerii din județul Bacău se confruntă cu fenomenul migrației părinților, ceea ce duce, în multe situații, la efecte dintre cele mai negative asupra dezvoltării lor personale și profesionale. Conform studiului realizat de către INSSE și Institutul de Științe ale Educației intitulat "Efectele economice și sociale asupra copiilor rămași acasă", la sfârșitul anului 2017, un număr de 94.896 de copii din România aveau un părinte plecat la muncă în străinătate, în timp ce 17.425 copii erau afectați de migrația ambilor părinți. În ceea ce privește distribuția pe județe, datele din luna iunie 2017 ne arată că regiunea cu cei mai mulți copii cu părinți plecați, aflați în atenția autorităților, este cea de Nord-Est, cu un total de 31.576 copii (în special județele Suceava – 9097 copii, Iași – 5529 copii, Bacău – 5160 copii și Neamț – 4636 copii). Efectele migrației părinților asupra copiilor rămași acasă sunt evidențiate în Studiul

„Fenomenul singur acasă", realizat de CJRAE Tulcea în anul 2010. Principalele concluzii au fost că acești copii sunt mai triști, mai singuratici și izolați, mai deprimați și mai nervoși decât erau înaintea plecării părinților;

- Infracționalitate juvenilă. Potrivit Inspectoratului de Poliție Județean Bacău, în anul 2017, în județul Bacău au fost comise 444 infracțiuni de către persoane minore, din care 216 infracțiuni au fost comise în mediul rural și 228 în mediul urban. În același an, au avut loc 920 de evenimente rutiere, dintre care 380 au fost provocate de persoane cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, reprezentând 41,3% din total. Un număr de 291 de evenimente rutiere au avut ca victime persoane cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, reprezentând 31,6 % din total;

În stabilirea nevoilor și priorităților tinerilor speciali din județul Bacău am consultat o serie de organizații cu experiență în lucrul cu aceștia și am dialogat direct cu tinerii care fac parte din aceste grupuri țintă. Au participat la sesiunile de discuții organizate sau au răspuns în scris chestionarului nostru organizațiile Fundația de Sprijin Comunitar, Asociația Surzilor, Trust Orfelinat Ungureni, Fundația YANA, Armata Salvării, Consiliul Tinerilor Instituționalizați Filiala Bacău, Asociația Acțiune și Resurse pentru Comunitate, Asociația Valoare Plus, Tholus.
Au fost identificate o serie de grupuri țintă care necesită intervenție rapidă și integrată la nivelul județului Bacău, acestea fiind reprezentate de tinerii cu dizabilități, tinerii din mediul rural, tinerii aparținând etniilor minoritare, tinerii expuși la consumul de alcool și droguri, mamele minore, tineri instituționalizați și tineri din comunitățile sărace, în special din mediul rural. În continuare, am descris principalele obiective, direcții de dezvoltare și acțiuni propuse pentru a venit în sprijinul tinerilor băcăuani.

Obiective și direcții de dezvoltare

1 Facilitarea accesului copiilor și tinerilor cu dizabilități la consiliere și programe de terapie pentru recuperare și îmbunătățirea stării de sănătate;
2 Creșterea adaptabilității comunității băcăuane la nevoile tinerilor cu dizabilități;
3 Asigurarea accesului tinerilor din mediul rural la infrastructură de tineret adaptată nevoilor lor specifice;
4 Dezvoltarea de programe de prevenție care contribuie, pe termen scurt, mediu și lung, la scăderea consumului de alcool, tutun, droguri și a sarcinilor în rândul mamelor minore, în special din mediul rural;
5 Promovarea identității tradiționale și culturale ca modalitate de incluziune socială;
6 Formarea deprinderilor de viață independentă a tinerilor instituționalizați și dezvoltarea de programe educaționale care să ducă la creșterea ratei de absolvire a studiilor liceale și superioare în rândul tinerilor instituționalizații cu scopul adaptării acestora la viața cotidiană după părăsirea sistemului de protecție;
7 Derularea de programe care vizează scăderea delincvenței juvenile și a numărului de tineri implicați în accidente rutiere.

Direcții de acțiune propuse

1 Facilitarea accesului tinerilor și copiilor cu dizabilități la consiliere și programe de terapie pentru recuperare și îmbunătățirea stării de sănătate:

1.1 Informarea părinților și a tinerilor cu privire la serviciile curente oferite de instituțiile abilitate și de ONG-urile atestate ca furnizori de servicii sociale;
1.2 Încurajarea dezvoltării de noi programe privind terapia recuperării și îmbunătățirii stării lor de sănătate;
1.3 Dezvoltarea de programe de dezvoltare personală și de educație non-formală pentru tinerii cu nevoi speciale;

2 Creșterea adaptabilității comunității băcăuane la nevoile tinerilor cu dizabilități:

2.1 Accesibilizarea infrastructurii din județ (rampe de acces la instituțiile publice, avertizoare acustice pentru persoanele nevăzătoare etc);
2.2 Proiectarea unui sistem integrat de transport public incluziv, conform legii, care să răspundă cerințelor diferitelor grupuri de utilizatori cu dizabilități;
2.3 Sprijinirea angajabilității persoanelor cu dizabilități prin măsuri de "angajare asistată";
2.4 Sprijinirea înființării și dezvoltării „întreprinderilor sociale" pentru creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
2.5 Asigurarea de locuri de muncă protejate în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă (prin derularea de activități competitive cu cele de pe piața muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă, etc.);

2.6 Organizarea de campanii de promovare a beneficiilor angajatorilor care angajează persoane cu dizabilități, astfel cum rezultă din prevederile art. 84 al Legii nr. 448/2006;
2.7 Derularea de campanii de informare și conștientizare a prezenței tinerilor cu dizabilități în societate pentru reducerea nivelului de stigmatizare și discriminare a acestora;
2.8 Instruirea cadrelor didactice pentru buna gestionare a prezenței în clasele de studiu a elevilor cu CES (Cerințe Educative Speciale);

3 Asigurarea accesului tinerilor din mediul rural la infrastructură de tineret adaptată nevoilor lor specifice.

3.1 Dezvoltarea centrelor de tineret locale care să ofere tinerilor servicii precum orientare educațională și în carieră, suport emoțional, consiliere psihologică, s.a., precum și utilizarea acestora ca alternative de petrecere a timpului liber;
3.2 Dezvoltarea infrastructurii comunității pentru asigurarea unui confort minim care să constituie baza unei dezvoltări personale și profesionale ulterioare a tinerilor (parcuri amenajate, piste pentru biciclete, asfalt, apă curentă, canalizare, acces la internet, terenuri de sport, acces la bibliotecă, îmbunătățirea fondului de carte, s.a.);

4 Dezvoltarea de programe de prevenție care să contribuie, pe termen scurt, mediu și lung, la scăderea consumului de alcool, tutun, droguri și a sarcinilor în rândul mamelor minore, în special din mediul rural;

4.1 Dezvoltarea de centre de tip rezidenţial, de tip comunitate terapeutică, ce îşi propun recuperarea şi reintegrarea socială a tinerilor dependenți de alcool, droguri şi alte substanţe psihoactive;
4.2 Monitorizarea aplicării Legii 61/1991pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de convieţuire socială, a ordinii și liniștii publice, modificata si republicata in M.O. 378/18.08.2000, în scopul combaterii vânzării de băuturi alcoolice în rândul minorilor;
4.3 Dezvoltarea de campanii, în parteneriat între autoritățile, județene, locale, instituții de învățământ și ONG-uri, pentru conștientizarea efectelor nocive ale consumului de alcool și droguri, în special în rândul tinerilor (inclusiv organizarea de workshop-uri comune părinți-tineri asupra efectelor consumului);
4.3 Derularea de campanii de informare și a altor activități de educație pentru sănătate (inclusiv educație sexuală, alimentație și viață sănătoasă) în rândul tinerilor, precum și asigurarea existenței unui psiholog/consilier școlar care să consilieze tinerii care se confruntă cu probleme emoționale, pentru prevenirea sarcinilor la vârste fragede și a bolilor cu transmitere sexuală;

5 Promovarea identității tradiționale și culturale ca modalitate de incluziune socială.

5.1 Dezvoltarea de centre locale cu scopul conservării și perpetuării obiceiurilor tradiționale și a obiceiurilor locale (ansambluri folclorice, grupuri artistice, s.a.);
5.2 Derularea de programe specifice pentru incluziunea socială a minorităților etnice și păstrarea identității minoritare;

6 Formarea deprinderilor de viață independentă a tinerilor instituționalizați cu scopul adaptării acestora la viața cotidiană după părăsirea sistemului de protecție.

6.1 Dezvoltarea și implementarea de programe pentru deprinderile de trai independent de către instituțiile abilitate, pe teme precum: deprinderi de viaţă zilnică, gestiunea locuinţei şi folosirea resurselor comunitare, managementul banilor, îngrijirea personală, dezvoltarea socială și integrarea profesională;
6.2 Stimularea parteneriatelor public-privat în vederea dezvoltării de întreprinderi protejate unde să lucreze tinerii post-instituționalizați;
6.3 Monitorizarea activității post instituționalizare și oferirea de suport psiho-emoțional;

Regiunea cu cei mai mulți copii cu părinți plecați, aflați în atenția autorităților, este cea de Nord-Est, cu un total de 31.576 copii (în special județele Suceava – 9097 copii, Iași – 5529 copii, Bacău – 5160 copii și Neamț – 4636 copii)- Institutul Național de statistică, Institutul de Științe ale Educației,

Aproximativ 84% dintre băieți și 12% dintre fetele în vârstă de 16 ani au consumat cel puțin o dată în viață o băutură alcoolică, iar un sfert dintre tinerii în vârstă de 18-34 ani au fost victime ale violențelor fizice asociate alcoolului – Agenția Națională Anti-drog

Potrivit unui raport publicat de Banca Mondială, din punct de vedere al nivelului sărăciei și al condițiilor de locuire proporțional cu nivelul veniturilor, România ocupă locul II în UE și penultimul loc în grupa țărilor cu dezvoltare umană ridicată, în clasamentul Indicelui Dezvoltării Umane pentru 2016 (pentru 182 de țări) – Banca Mondială

6.4 Dezvoltarea de programe educaționale care să ducă la creșterea ratei de absolvire a studiilor liceale și superioare în rândul tinerilor instituționalizați:
6.5 Pregătirea cadrelor didactice din sistemul educațional pentru a putea lucra și ajuta eficient tinerii din această categorie;
6.6 Derularea de programe de conștientizare a importanței educației în dezvoltarea personală și profesională a tinerilor instituționalizați și promovarea modelelor de succes a tinerilor proveniți din sistemul de protecție;
6.7 Desfășurarea de programe de mentorat pentru susținerea tinerilor instituționalizați pe durata anilor de studiu;
6.8 Completarea educației formale prin inițiative, proiecte și programe non-formale;

7 Derularea de programe care vizează scăderea delincvenței juvenile și a numărului de tineri implicați în accidente rutiere;

7.1 Desfășurarea de acțiuni, campanii de informare și prevenire a accidentelor rutiere în care sunt implicați minori și tineri;
7.2 Organizarea de activități de informare și prevenire a consumului de alcool și droguri, a traficului de persoane, a criminalității informatice și a cyberbullying-ului;

Exemple de bune practici în județul Bacău

- Asociațiile Favor și Valoare Plus din Bacău derulează proiecte prin care desfășoară activități de tip afterschool pentru 3 instituții școlare din comunele Filipeni, respectiv Valea Seacă, cu un total de peste 130 de beneficiari anual;
- Asociația Valoarea Plus implementează și proiectul „Stay Free", o amplă campanie de prevenire a traficului de persoane în rândul a peste 50.000 elevi de liceu și gimnaziu în peste 700 unități școlare din cele 8 județe ale regiunii Moldovei;
- Fundația de Sprijin Comunitar Bacău implementează proiectul „Ajută-l să iasă în lume" prin care facilitează accesul tinerilor din mediul rural la educație în licee sau universități prin oferirea de programe de educație pentru sănătate, financiară, prevenirea pericolelor legate de folosirea drogurilor, alcoolului și traficului de persoane. FSC derulează și un program permanent de voluntariat, desfășurat într-un centru dedicat, cu activități de dezvoltare personală, training și consiliere;
- Asociația Betania lucrează, de peste 20 de ani, cu copiii cu autism, pregătindu-i pentru integrarea cu succes în școli și în grădinițe, asigură protecție, consilierea și reintegrarea în comunitate a victimelor traficului de ființe umane și pregătește tinerii cu dizabilități pentru integrarea pe piața muncii;
- Asociația Tholus Comănești promovează proiectul „Cantina mobilă" ce are ca grup țintă familiile nevoiașe recomandate de Serviciul Social din cadrul UAT Comănești. O dată pe lună, acestor persoane le este preparată și livrată la domiciliu hrană caldă. Aceeași asociație desfășoară un program de orientare școlară și profesională pentru elevii din clasele V-XII din Comănești;
- Fundația YANA - You Are Not Alone sprijină copiii și tinerii din mediul rural prin activitățile desfășurare în cele patru centre de zi pentru copiii aflați în dificultate. Activitățile se desfășoară în comunele Nicolae Bălcescu și Mărgineni;
- UNICEF derulează, din anul 2014, proiectul „Incluziune socială prin furnizarea de servicii sociale integrate la nivelul comunității", în parteneriat cu Consiliul Județean Bacău. Proiectul presupune furnizarea de servicii sociale integrate în aproximativ 50 de comunități rurale și urbane din județul Bacău;
- Asociația Lumina coordonează Hospice-ul Lumina – Centrul pentru Îngrijiri Paliative Pediatrice, care asigură îngrijire holistică (medicală, socială, emoțională și spirituală) pacienților pentru care tratamentul curativ nu mai este eficient, iar prognosticul este limitat;
- Fundația Terre des hommes implementează, din anul 2017, proiectul SHINE. Acesta are loc în 37 de comunități din județul Bacău și contribuie la dezvoltarea infrastructurii pentru copii și tineri amenajând terenuri de sport, locuri de joacă, grupuri sanitare și spații sociale, educaționale și recreative pentru aceștia.

Bacău, județ educat

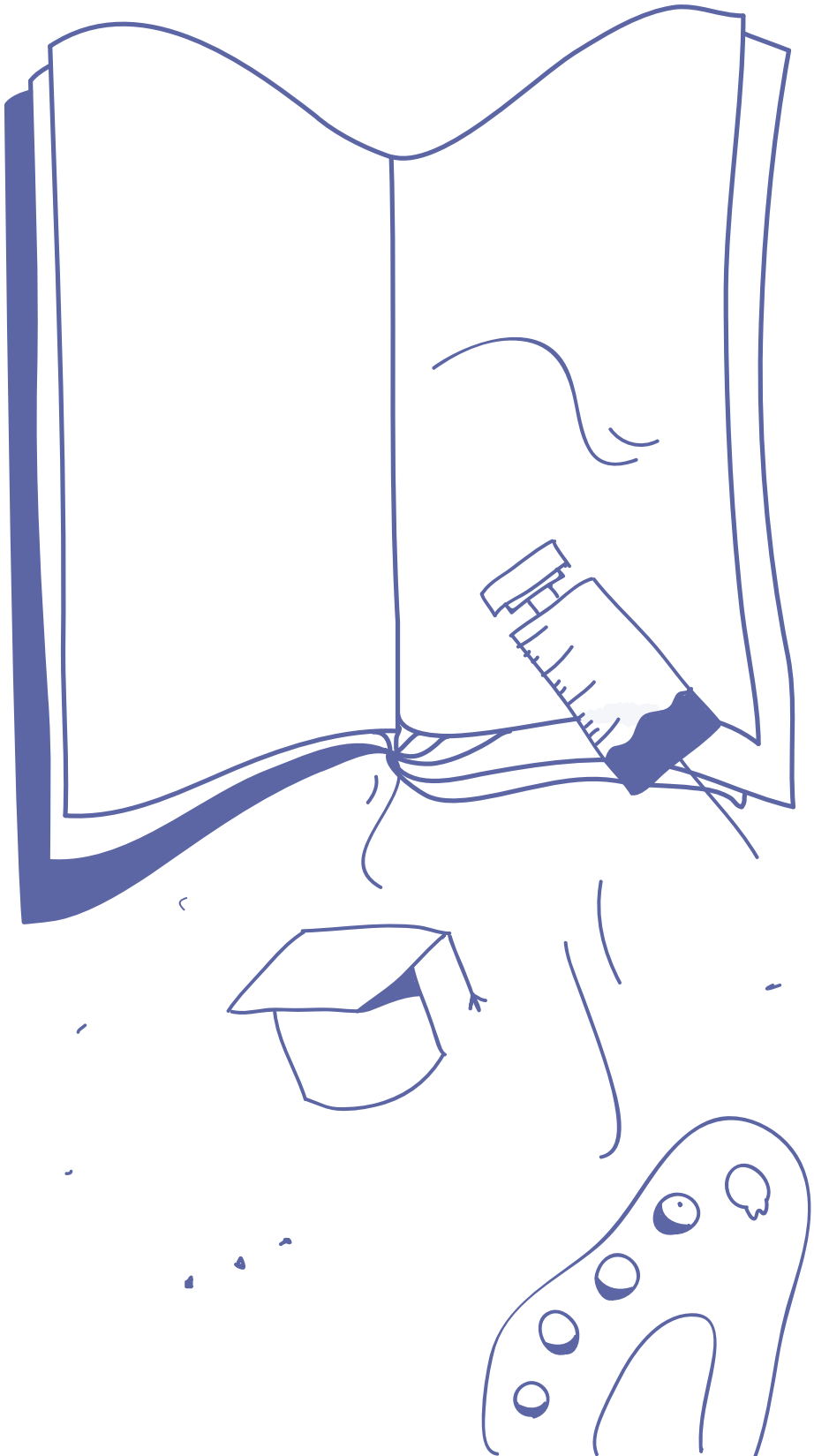

Elevii și studenții sunt beneficiarii primari ai sistemului de învățământ ce se face responsabil de pregătirea lor academică, personală, profesională și socială. Educația este pilonul principal al unei societăți și un punct de început în orice plan al vieții, așadar un mediu prosper de dezvoltare în mediul educațional este o investiție de lungă durată pentru toate direcțiile unui județ (antreprenoriat, sănătate, cultură, sport etc.). Nu există o instituție cu mai multă influență asupra populației tinere decât școala. Când acest sistem funcționează bine, întreaga societate beneficiază pe termen scurt, mediu și lung.

Cu toții dorim ca în Bacău copiii și tinerii să aibă ocazia să învețe întru-un mediu plăcut, sănătos și productiv; școli care desfășoară activități extrașcolare interesante, bine dotate din punct de vedere al infrastructurii, cu profesori bine pregătiți, care au ocazia să devină incubatoare de cetățeni valoroși în societate.

Din păcate, situația actuală nu este conformă cu aceste așteptări. Experiența workshop-urilor desfășurate în întreg județul ne-a arătat că mulți elevi din Bacău se simt victime ale unui sistem de învățământ defectuos, unde accentul nu este pus pe elev și dezvoltarea lui armonioasă din punct de vedere educațional, ci mai degrabă pe instituționalizarea populației de școlari într-un colectiv care împiedică progresul.

Avem realități care sunt în antiteză cu acest mediu propice de dezvoltare. Unele dintre problemele pe care le-am identificat în județ sunt:

- abandonul școlar, care are o rată oficială de 4,03%, peste media națională și regională; în medie, aproximativ 15% din elevii din mediul rural care au terminat 8 clase reușesc să finalizeze și studiile liceale;
- lipsa de infrastructură în instituțiile de învățământ (lipsa grupurilor și a materialelor sanitare, lipsa laboratoarelor, a opțiunilor de transport în mediul rural, lipsa căldurii în sălile de clasă și de sport, etc.). De exemplu, doar 48 de localități din județul Bacău beneficiază de cel puțin o sală de sport din totalul celor 93 de UAT-uri, multe școli nu au structuri care să ajute elevii cu dizabilități pentru facilitarea accesului, lipsa unităților sanitare în interiorul școlilor (raportul MEN din 2018 arată că, în județul Bacău, 37 de școli au grupul sanitar în exteriorul școlii, dar din experiența noastră pe teren estimăm că numărul lor este mult mai mare dacă adăugăm și structurile acestora, precum și grădinițele);
- decontarea parțială a transportului elevilor care învață în altă localitate decât în cea de domiciliu, metodologie stabilită prin Hotărâre de guvern care acoperă doar un anumit procent (de regulă, maximum 50-60% din sumă), obligând copiii din familiile foarte sărace să acopere diferența, contribuind direct la creșterea abandonului școlar;
- slaba satisfacere a nevoilor elevilor, precum educația financiară, educație personală, programe vocaționale s.a.m.d. care pregătesc un tânăr pentru viață și piața muncii; faptul că elevii nu se simt în siguranță la școală și sunt predispuși la fenomene de bullying, discriminare, defavorizare;
- accesul limitat al tinerilor cu dizabilități la serviciile existente;
- slaba motivare a tinerilor prin burse de merit;

Propunerile din Strategie vin în completarea multiplelor legi, strategii, planuri de acțiune, hotărâri de guvern sau proiecte de hotărâre de la nivel local, județean și național care propun măsuri de îmbunătățire a calității educației. Am evitat, așadar, să repetăm ceea ce s-a tot scris (amintim aici de proiectul România Educată, Strategia națională în domeniul politicii de tineret sau Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023) și ne-am propus să aducem o viziune aplicabilă la și de la firul ierbii, prezentând, în primul rând, perspectiva beneficiarilor sistemului de educație - tinerii.

58% dintre profesorii din România activează în școli despre care conducerea afirmă că se confruntă cu un deficit de personal calificat - Raport publicat de Gabriel Badescu, Daniela Angii

73% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying, în școala lor, iar 58% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying în clasa lor – Organizația Salvați Copiii

Date generale despre sistemul educaţional din România

- Numărul populației școlare totale a României era, la începutul anului școlar 2017-2018, potrivit datelor INS, de 3.578.561, împărțiți pe nivelurile de instruire, conform tabelului de mai jos. Asemenea populației totale a României, numărul se află într-o scădere accentuată în ultimii ani 25 de ani, de la 4,36 milioane în 1995.

- România și-a propus ca în anul 2020 să atingă valoarea de 11,3% pentru rata de părăsire timpurie a şcolii, respectiv 26.7% pentru valoarea ponderii absolvenţilor de studii superioare în rândul populaţiei în vârstă de 30-34 de ani. Țara noastră este însă departe de a-și atinge țintele propuse. România a avut în 2016 o rată de părăsire timpurie a școlii pentru cei între 18-24 de ani de 18,5%, locul trei în UE, după Spania și Malta, pe trend de creștere. În plus, valorile indicatorului pentru mediul rural sunt dintre cele mai nefavorabile din UE, de 26,6%, fiind depășite doar în Bulgaria. În prezent, mai puțin de jumătate dintre tineri reușesc să își încheie studiile cu examen de bacalaureat (43,56% în 2017), iar România este pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește ponderea populației cu studii superioare, cu valori la aproximativ două treimi din media acesteia.

- Un raport al organizației Salvați Copiii din 2016 arată că 73% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying în școala lor, iar 58% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying în clasa lor. Datele colectate de Salvați Copiii de la Inspectoratele Școlare pentru finalul anului 2015 au relevat, de asemenea, un număr mult mai mare de copii cu părinți plecați la în străinătate - 212.352 de copii, decât cel înregistrat în evidențele serviciilor publice de asistență socială - 85.194 de copii.

Niveluri de instriuire anul 2017	Număr persoane
Învățământ antepreșcolar	20761
Învățământ preșcolar	521161
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	1677968
Învățământ liceal	637706
Învățământ profesional	90205
Învățământ postliceal și de maiștri	91889
Învățământ superior (licența, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale)	538871
TOTAL	3578561

- România are un deficit de profesori calificați, iar deficitul este într-o creștere rapidă. 58% dintre profesorii din România activează în școli despre care conducerea afirmă că se confruntă cu un deficit de personal calificat, iar discrepanța între urban și rural este majoră.

- Din perspectiva rezultatelor studiului comparat "Program for International Student Assessment" (PISA), aplicat elevilor de 15 ani din școli o dată la trei ani începând cu anul 2000, România este pe unul dintre ultimele locuri în Europa, având valori care sunt mult sub media UE atât pentru valorile de mijloc (medie, mediană), cât și cele ale proporțiilor de elevi cu rezultate de vârf (nivelul 5 și 6 din 6). România are scoruri sub cele ale Bulgariei și aproximativ egale cu cele ale Turciei, Albaniei și Moldovei. Aproximativ jumătate dintre elevii români de 15 ani se află sub nivelul 2 ("functional literacy") la cel puțin una dintre cele trei probe principale PISA (matematică, citire, știință).

- Media abandonului școlar la nivelul Regiunii Nord Est, raportat de INS pe anul 2016, este de 3,93%. Datele se referă la abandonul școlar înregistrat în următoarele cicluri de instruire: învățământ primar, învățământ gimnazial, învățământ secundar liceal și profesional, învățământ postliceal și de maiștri. Cea mai mare valoare a abandonului a fost înregistrată în județul Iași (4,5%) și Vaslui (4,28%). Județul Bacău are tot o valoare peste media regională, de 4,03%.

Nivelul abandonului școlar în județele din regiunea nord-est (%)

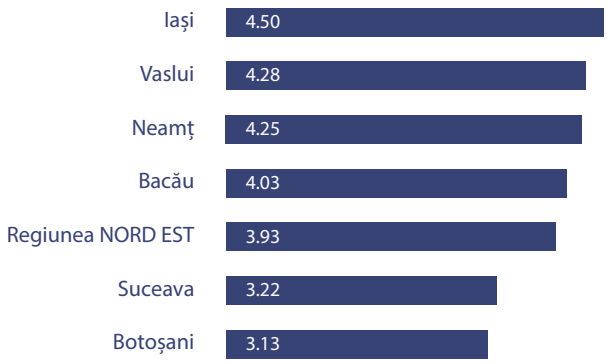

- Potrivit raportului Băncii Mondiale, numărul de absolvenți cu diplomă de licență din România a scăzut de la 215.000 în 2008, la 81.000 în 2015, mai ales pe fondul declinului demografic, dar rămâne de 3 ori mai mare ca în 1990, ceea ce face ca presiunea pe forța de muncă înalt calificată să crească. Numărul absolvenților cu diplomă de licență a scăzut și în județul Bacău, în anul 2015 față de anul 2008, cu 56,1%.

Centrul Universitar	Absolvenți licență - 1990	Absolvenți licență - 2000	Absolvenți licență - 2008	Absolvenți licență - 2015	2015 vs 2008 (%)
București	10.237	25.594	88.148	24.486	-72,2%
Cluj-Napoca	2.678	7.574	13.920	9.043	-35,0%
Iași	3.716	7.132	15.197	7.922	-47,9%
Galați	1.081	1.942	5.216	2.129	-59,2%
Bacău	**128**	**730**	**2.327**	**1.022**	**-56,1%**

Date despre sistemul de educație din județul Bacău

- În județul Bacău, populația școlară învață în 34 de colegii și licee (15 colegii și 19 licee), 131 de școli generale cu 192 de structuri, respectiv 143 de grădinițe. Există un număr de trei școli speciale (două în municipiul Bacău și una în orașul Comănești). Datele furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Bacău pentru anul școlar 2017-2018 arată un număr total al populației școlare (ciclul preșcolar - până la liceu și învățământ profesional) de 91.745 de elevi. La acest număr se adaugă și cele 5.755 de persoane înscrise, conform INS, în anul 2017, în ciclul superior de învățământ. Numărul persoanelor înscrise în învățământul de tip „A doua șansă" este de 213, înscriși în 3 unități de învățământ (Colegiul Tehnic „Dumitru Mangeron" Bacău, Liceul Tehnologic Onești, Școala Gimnazială Nr. 2 Târgu Ocna). 904 elevi urmează cursurile liceale la seral, 617 în sistem cu frecvență redusă, iar 529 sunt înscriși la școala postliceală. 52.349 de elevi din toate ciclurile de învățământ (cu excepția celui superior) învață în mediul urban, iar 39.396 în mediul rural.

Numărul de grupe/clase și numărul de elevi în învățământul băcăuan

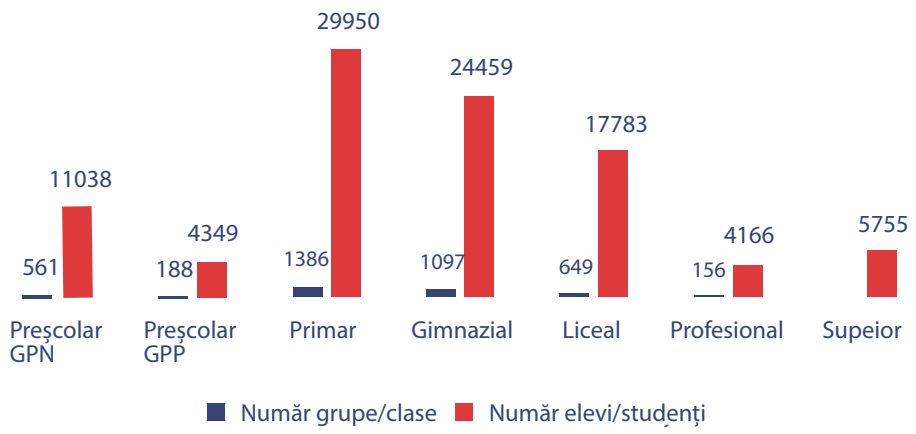

- Raportând numărul total de elevi la numărul de clase în care aceștia învață în fiecare ciclu de învățământ, media se situează în jurul unui număr de 21,6 în ciclul primar, 22,2 în ciclul gimnazial și ceva mai ridicat în ciclul liceal, unde media este de 27,4. Cu toate acestea, în urma vizitelor efectuate pe teren am putut observa atât populația școlară aglomerată în anumite școli (în special, în școlile centrale din orașele din județ), precum și clase cu un număr foarte mic de elevi în școlile periferice sau în zonele rurale puțin populate, acolo unde se practică, din ce în ce mai frecvent, învățământul simultan.
- Din totalul celor 21.949 de elevi înscriși în învățământul secundar, 4.166 urmează cursurile unei școli profesionale, în timp ce 17.783 cele liceale.
- Situația creșelor de la nivelul județului Bacău este una foarte problematică atât pentru copii, cât și pentru tinerii părinți care doresc să revină pe piața muncii mai devreme sau după ce copilul a împlinit vârsta de 2 ani. Doar 4% (533 copii) din numărul total de copii cu vârste între 1 și 2 ani din județul Bacău (13356) sunt înscriși la creșă, locurile fiind limitate și greu accesibile pentru tinerii părinți. Numărul copiilor din județul Bacău în vârstă de doi ani, vârstă la care părinții ies din concediul maternal, iar singura formă de învățământ la care copiii pot fi înscriși este creșa, se ridică la 6816. Practic, peste 6000 de familii sunt obligate să găsească, în fiecare an, variante alternative (bone sau creșe private) mult mai costisitoare decât varianta creșelor finanțate de buget. Numărul extrem de mic de creșe îi afectează, în primul rând, pe părinții din mediul rural, acolo unde se găsește cel mai mare număr de copiii din județ (7263 copii, adică 54% din total), însă unde nu există nicio creșă.
- În total, potrivit datelor ISJ, în școlile din județul Bacău învață 2953 de elevi înregistrați cu CES, dintre care în învățământul de masă sunt înscriși 1843.
- Un fenomen semnalat în școlile primare și gimnaziale din județul Bacău și remarcat la vizitele pe teren este cel al comasării claselor și al extinderii învățământului simultan. Fenomenul este provocat de scăderea accentuată a numărului de elevi din școli, în special la sate, de reticența părinților în a-și trimite copiii la școala principală din comună, lipsa mijloacelor de transport a copiilor din satul de reședință la școală, dar și de indiferența autorităților față de găsirea unei soluții. Acolo unde există învățământ simultan, iar numărul elevilor a scăzut într-atât de mult încât aceștia sunt nevoiți să învețe în clase simultane, unele școli s-au închis sau urmează să se închidă. Închiderea școlilor creează o nouă nevoie a copiilor din aceste comune, respectiv aceea de a avea la dispoziție mijloace de transport din satele de reședință către școala/școlile rămase în funcțiune.
- Potrivit Inspectoratului Școlar Județean Bacău, din totalul de 934 de clădiri aparținând școlilor din județ, 89 nu au autorizație sanitară de funcționare. Principalele motive pentru care aceste clădiri se află în această situație sunt lipsa apei curente și a canalizării, clădirile prezintă un grad avansat de uzură, au acoperiș necorespunzător, săli subdimensionate sau iluminare necorespunzătoare. Din totalul de 934 de clădiri, 164 nu au autorizație și nici aviz ISU, însă în 123 dintre acestea elevii nu desfășoară activități. 770 de imobile nu au nevoie de autorizație sau aviz de la ISU; ISJ Bacău afirmă și că parcul auto de microbuze școlare din județul Bacău este de 164 de mașini, însă doar jumătate au o stare tehnică foarte bună, șase sunt într-o stare tehnică proastă și foarte proastă, unul este

Numărul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional în județul Bacău

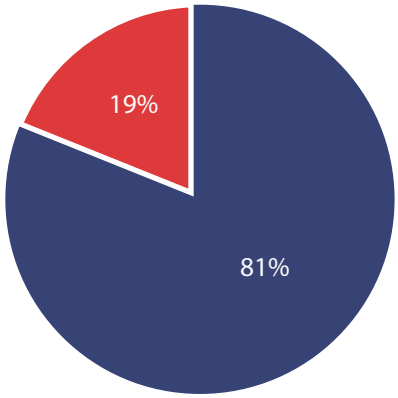

nefuncțional și patru vor trebui casate.

- Datele INS pe anul 2017 arată că, în județul Bacău, existau un număr de 129 de săli de gimnastică, distribuite în doar 48 de orașe și comune, din totalul de 93 de localități. 73 dintre acestea sunt în cele opt municipii și orașe, majoritatea în Bacău (39), în timp ce, în cele 40 de comune, sunt doar 56. De precizat însă că statistica nu menționează nivelul dotărilor din acestea sau dacă în categoria sălilor de gimnastică intră inclusiv sălile normale de clasă transformate în săli de gimnastică improvizate. Din experiența vizitelor de pe teren, putem remarca faptul că, în majoritatea comunelor vizitate, sălile de sport, dacă există, sunt amenajate în foste săli de clasă eliberate în urma scăderii numărului de elevi.
- Datele INS arată și că doar 52 dintre cele 85 de comune din județul Bacău au cel puțin un teren de sport practicabil. Numărul comunelor care dispun de un teren de sport a crescut, totuși, de la 39 în 2007.
  În total, în județul Bacău există un număr de 177 de terenuri de sport la școlile gimnaziale, licee/colegii și școli profesionale, distribuția acestora fiind aproape egală pe mediile urban și rural: 88 în mediul urban și 89 în mediul rural. În mediul urban funcționează 82 de școli și licee sau colegii, cu tot cu structurile acestora, în timp ce în mediul rural numărul total al școlilor și structurilor este de 267, ceea ce înseamnă că terenurile din mediul urban au o acoperire de 107% (mai multe terenuri decât școli), în timp ce acoperirea din mediul rural este de doar 33,3% (adică doar o școală din trei are teren de sport);
- Numărul atelierelor școlare din județul Bacău a scăzut cu mai bine de jumătate în ultimii 10 ani.
  În timp ce în anul 2017, 37 de localități din județ dispuneau de cel puțin un astfel de atelier, în prezent numărul acestora este de doar 19. Dacă în 2007 existau 218 ateliere în școlile din județ, zece ani mai târziu mai erau funcționale doar 108. Cele mai multe ateliere au dispărut din orașele Bacău, Moinești, Onești, Buhuși, Comănești și Tîrgu Ocna. Sunt însă și comune care dispuneau, în trecut, de ateliere școlare pentru practica elevilor și care astăzi au dispărut, cum este cazul celor din Hemeiuș și Răcăciuni.
- La cea mai mare universitate din județul Bacău, Universitatea "Vasile Alecsandri" (UB), erau înscriși, la finalul anului universitar 2017-2018, un număr de 4939 de studenți. Din datele furnizate de universitate reiese că, dintre aceștia, 3688 urmau cursurile unui program de licență, 1182 de masterat, iar 59 urmau studiile universitare de doctorat. La UB studiau, în anul 2017, un număr total de 301 studenți de origine română cu domiciliul în afara României. Dintre aceștia, 239 de studenți erau înscriși la programele de licență, majoritatea provenind din Republica Moldova - 228. Ceilalți vin din țări precum Ucraina (7), Siria (2), Franța și Liban, cu câte unul. Pe lângă aceștia, în Bacău studiau și un număr de 12 tineri de alte naționalități: francezi, italieni, sirieni (câte 3), libanezi (2) și un student irakian. La programele de masterat, existau un număr de 61 de studenți din Republica Moldova și un student din Ucraina (de origine română), respectiv un student din Maroc și unul din Kazahstan.

Scăderea numărului de ateliere școlare în 2007 vs 2017

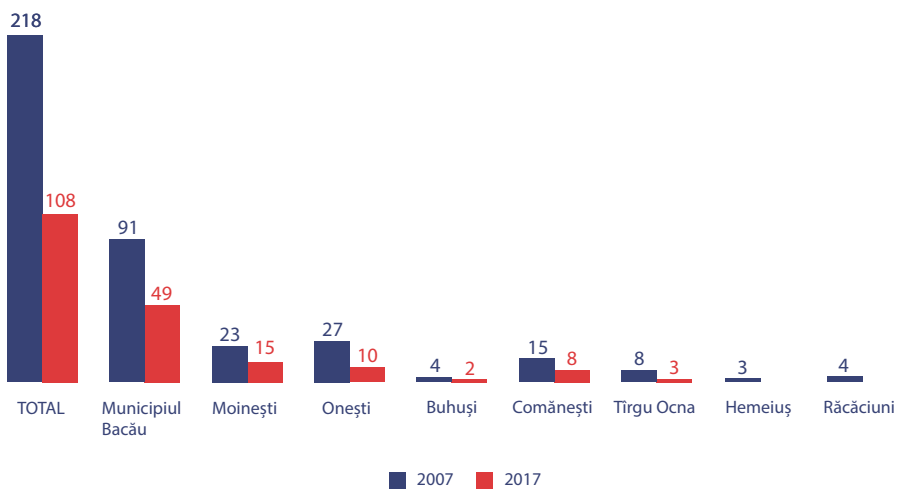

- Elevii din unitățile de învățământ primar și gimnazial din unele comunități afirmă că există impedimente în asigurarea transportului la/de la unitățile de învățământ prin lipsa și defectarea microbuzelor. Numărul redus de microbuze duce la lipsa siguranței elevilor, fiind suprapopulate și suprasolicite; acest fapt duce inclusiv la decalarea orelor de curs.
  În ceea ce privește asigurarea transportului elevilor din mediul rural la liceu (în altă localitate decât cea de domiciliu), una dintre cele mai simple și rapide măsuri care pot fi luate la nivel central sau local o reprezintă decontarea integrală a abonamentelor.
  Elevii din învățământul preuniversitar se confruntă în acest moment cu decontarea parțială a transportului pe baza metodologiei stabilite prin Hotărârea nr. 863/2016 care nu redă valoarea reală a sumei de bani plătită pentru transport. Exemplele întâlnite pe teren, mai ales la tinerii de 14-15 ani care nu au posibilitatea financiară de a acoperi costurile unui abonament lunar, evidențiază gravitatea situației și faptul că aceștia sunt expuși abandonului.

- Elevii aduc adeseori în vedere faptul că orele de curs nu sunt predate într-o manieră atractivă, relevantă și motivantă, adaptată actualității, ducând astfel la scăderea interesului și creșterea predispoziției de a nu mai frecventa școala.

- O altă problema este faptul că o parte dintre cadrele didactice nu predau materia în mod complet și relevant, iar în multe cazuri a fost semnalat faptul că profesorii nu vin sau întârzie constant la ore.

Obiective și direcții de acțiune

1 Asigurarea accesului tuturor tinerilor la educație și formare de calitate, cu accent pe tinerii provenind din grupuri dezavantajate;
2 Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin reabilitarea școlilor, construirea/amenajarea sălilor de sport, amenajarea de grupuri sanitare interioare, terenuri de sport și laboratoare;
3 Reducerea decalajelor și corelarea sistemului educațional cu nevoile și standardele solicitate pe piața muncii;
4 Dezvoltarea programelor de educație non-formală, educație vocațională și introducerea noilor tehnologii;
5 Dezvoltarea unui mediu educațional sigur și sănătos;

Direcții de acțiune propuse

1 Asigurarea accesului tuturor tinerilor la educație și formare de calitate, cu accent pe tinerii provenind din grupuri dezavantajate;

1.1 Asigurarea mijloacelor de transport și rutelor de transport necesare pentru accesul elevilor la școală și liceu;
1.2 Decontarea integrală a costurilor transportului pentru elevii care învață în altă localitate decât cea de domiciliul, respectiv asigurarea locurilor gratuite în cămine pentru elevii a căror navetă nu este posibilă;
1.3 Dezvoltarea de programe pentru combaterea discriminării și bullying-ului, acestea fiind o cauză a abandonului școlar și a rezultatelor slabe la învățătură, mai ales în mediul rural și în comunitățile mixte etnic;

2 Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin reabilitarea școlilor, construirea/amenajarea sălilor de sport, amenajarea de grupuri sanitare interioare, terenuri de sport și laboratoare;

2.1 Amenajarea grupurilor sanitare interioare și asigurarea materialelor igienice și a altor consumabile necesare asigurării unor condiții decente de funcționare a unităților de învățământ;
2.2 Renovarea/reabilitarea tuturor clădirilor școlilor care necesită intervenții, precum și asigurarea temperaturii optime în sălile de clasă;
2.3 Amenajarea terenurilor și sălilor de sport la fiecare școală gimnazială și liceu din județul Bacău;
2.4 Amenajarea și dotarea școlilor și liceelor cu laboratoare de specialitate – chimie, fizică, biologie, geografie, limbi străine;
2.5 Îmbunătățirea echipamentului din laboratoarele de TIC și informatică, precum și asigurarea conexiunii la internet a fiecărei unități școlare;
2.6 Asigurarea unei mese calde pe zi fiecărui elev, cel puțin din clasele 0-8, prin amenajarea de cantine sau prin sistem catering, putând fi analizate în acest sens exemplele de bună practică deja existente în județ;

3 Reducerea decalajelor și corelarea sistemului educațional cu nevoile și standardele solicitate pe piața muncii;

3.1 Dezvoltarea de programe care să vizeze oferirea serviciilor de consiliere psihologică și vocațională tinerilor înscriși la școlile din județ;
3.2 Încurajarea parteneriatelor între unitățile de învățământ din județ cu firmele private pentru dotarea școlilor, adaptarea curriculei sau efectuarea stagiilor de practică;

4 Dezvoltarea programelor de educație non-formală, educație vocațională și introducerea noilor tehnologii;

4.1 Organizarea de programe tip "Afterschool" în școlile din județul Bacău în care tinerii să participe la activități nonformale, să primească suport în realizarea temelor, să practice sportul sau alte activități;
4.2 Încurajarea parteneriatelor dintre autoritățile publice locale, școli și organizațiile nonguvernamentale care desfășoară activități cu copii și tineri;
4.3 Organizarea de activități care vizează dezvoltarea așa numitelor competențe „soft skills" în rândul tinerilor în vederea creșterii adaptabilității și flexibilității acestora;
4.4 Formarea cadrelor didactice în metode moderne și nonformale pentru creșterea atractivității orelor de curs. În acest mod poate fi combătut abandonul și pot fi crescute performanțele școlare;
4.5 Crearea unui sistem de feedback oferit de elevi pentru cadrele didactice. Elevii sunt beneficiarii primari ai sistemului de învățământ, prin urmare opinia lor în legătură cu derularea orelor de curs este relevantă pentru a valorifica potențialul profesorilor.

Din perspectiva rezultatelor studiului comparat "Program for International Student Assessment" (PISA), aplicat elevilor de 15 ani din școli o dată la trei ani începând cu anul 2000, România este pe unul dintre ultimele locuri în Europa - Raport publicat de Gabriel Badescu, Daniela Angi

Media abandonului școlar la nivelul Regiunii Nord Est, raportat de INS pe anul 2016, este de 3,93%. Datele se referă la abandonul școlar înregistrat în următoarele cicluri de instruire: învățământ primar, învățământ gimnazial, învățământ secundar liceal și profesional, învățământ postliceal și de maiștri – date INS

Parcul auto de microbuze școlare este același, dar, din 164 de mașini, doar jumătate au o stare tehnică foarte bună, 6 sunt într-o stare tehnică proastă și foarte proastă, unul este nefuncțional și patru vor trebui casate – Inspectoratul Școlar Bacău, (https://zdbc.ro/incepe-scoala-in-judetul-bacau-in-ca-mai-sunt-unitati-de-invatamant-fara-autorizatie-sanitara-sau-de-incendiu/)

Datele despre sistemul de educație din județul Bacău au fost obținute în urma consultării platformei Institutului Național de Statistică, TEMPO

Rezumat

Bacău, judeţ inovator
Obiective și direcții de acțiune

1. Angajarea și atragerea tinerilor în piața muncii, atât ca angajați, cât și în calitate de antreprenori.
2. Sincronizarea formării și pregătirii tinerilor cu și pentru standardele și nevoile reale - prezente și viitoare - ale mediului de business local.
3. Promovarea, încurajarea și susținerea inițiativelor antreprenoriale în rândul tinerilor și al celor care doresc să-și deschidă o afacere, atât în mediul urban cât și în mediul rural.
4. Facilitarea și eficientizarea colaborării și comunicării constante și relevante dintre mediul de afaceri și autoritățile publice.
5. Dezvoltarea, promovarea și implementarea unei strategii cu adevărat de impact în domeniul turismului la nivel județean.

Bacău, judeţ incluziv
Obiective și direcții de acțiune

1. Facilitarea accesului tinerilor și copiilor cu dizabilități la consiliere și programe de terapie pentru recuperare și îmbunătățirea stării de sănătate.
2. Creșterea adaptabilității societății băcăuane la nevoile tinerilor cu dizabilități.
3. Asigurarea accesului tinerilor din mediul rural la infrastructura de tineret adaptată nevoilor lor specifice.
4. Dezvoltarea de programe de prevenție care să contribuie, pe termen scurt, mediu și lung, la scăderea consumului de alcool, tutun, droguri și a sarcinilor în rândul mamelor minore, în special din mediul rural.
5. Promovarea identității tradiționale și culturale ca modalitate de incluziune socială.
6. Formarea deprinderilor de viață independentă a tinerilor instituționalizați cu scopul adaptării acestora la viața cotidiană, după părăsirea sistemului de protecție.
7. Dezvoltarea de programe educaționale care să ducă la creșterea ratei de absolvire a studiilor liceale și superioare în rândul tinerilor instituționalizații.
8. Derularea de programe care vizează scăderea delincvenței juvenile și a numărului de tineri implicați în accidente rutiere.

Bacău, judeţ educat
Obiective şi direcţii de acţiune

1. Asigurarea accesului tuturor tinerilor la educație și formare de calitate, cu accent pe tinerii provenind din grupuri dezavantajate.
2. Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin reabilitarea școlilor, construirea/amenajarea sălilor de sport, amenajarea de grupuri sanitare interioare, terenuri de sport și laboratoare.
3. Reducerea decalajelor și corelarea sistemului educațional cu nevoile și standardele solicitate pe piața muncii.
4. Dezvoltarea programelor de educație non-formală, educație vocațională și introducerea noilor tehnologii.
5. Dezvoltarea unui mediu educațional sigur și sănătos.

Indicatori de monitorizare a Strategiei

Bacău, judeţ inovator

- numărul de firme înființate cu asociați/acționari tineri;
- rata șomajului în rândul tinerilor;
- numărul de tineri angajați și procentul din totalul angajaților;
- numărul de start-up-uri susținute prin programe locale, naționale și europene;
- numărul de inițiative desfășurate în parteneriat instituții publice/de învățământ – companii private – ONG-uri;
- numărul de companii care oferă stagii de practică elevilor și studenților;
- numărul de societăți cu acționari tineri care au accesat fonduri europene;
- numărul de târguri de locuri de muncă desfășurate în județ;
- numărul colaborărilor pentru învățământ dual;
- numărul de evenimente ce vizează angajabilitatea și antreprenoriatul în rândul tinerilor;
- numărul de evenimente de dezvoltare personală și orientare în carieră desfășurate;
- numărul de acceleratoare/hub-uri/FabLab-uri înființate;
- numărul de campanii de promovare a afacerilor din județ;
- numărul de ghiduri de promovare a afacerilor din județ;
- numărul de întâlniri între reprezentanți ai autorităților și antreprenori;
- numărul de aplicații dezvoltate pentru facilitarea relaționării cu mediul antreprenorial;
- numărul de societăți care au oferit feedback instituțiilor publice;
- numărul de birouri locale de turism înființate;
- numărul acțiunilor de promovare a turimului desfășurate la nivel județean și dimensiunea grupului țintă;

Bacău, judeţ inclusiv

- numărul de tineri informați cu privire la oportunitățile oferite de instituțiile abilitate și de ONG-urile atestate ca furnizori de servicii sociale;
- numărul de programe privind terapia recuperării și îmbunatățirea stării sănătate a tinerilor;
- numărul de programe de dezvoltare personală și de educație non-formală pentru tinerii cu nevoi speciale;
- gradul de accesibilizare al instituțiilor publice/numărul clădirilor care dispun de infrastructură adaptată persoanelor cu dizabilități;
- numărul persoanelor beneficiare ale măsurilor de „angajare asistată";
- numărul întreprinderilor sociale și a angajaților acestora;
- numărul angajaților din categoria persoanelor cu dizabilități și procentul acestora din totalul persoanelor;
- numărul campaniilor de informare cu privire la prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;
- numărul campaniilor de conștientizare și informare cu privire la prezența tinerilor cu dizabilități în societate;
- numărul cadrelor didactice instruite în lucrul cu copiii și tinerii cu CES;
- numărul de centre de tineret înființate și funcționale;
- număr locuri de joacă, terenuri și săli de sport etc);
- număr de centre rezidențiale pentru copii înființate și numărul beneficiarilor;
- numărul campaniilor de prevenție a consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihoactive și numărul beneficiarilor;
- număr de centre de zi pentru copii înființate, numărul localităților și al beneficiarilor;
- numărul mamelor minore;
- numărul programelor adresate tinerilor instituționalizați și a beneficiarilor acestora;

Bacău, judeţ educat

- numărul mijloacelor de transport școlar, starea acestora și gradul de acoperire la nivelul județului;
- numărul elevilor care își decontează transportul/cazarea;
- numărul de campanii de combatere a bullying-ului și numărul beneficiarilor;
- numărul școlilor cu/fără grup sanitar interior;
- numărul școlilor cu/fără teren de sport funcțional, săli de sport și laboratoare;
- numărul elevilor care beneficiază de o masă caldă pe zi în cadrul unităților școlare;
- numărul de programe care vizează oferirea serviciilor de consiliere psihologică și vocațională și numărul beneficiarilor;
- numărul de parteneriate între companii private și unități școlare și numărul tinerilor beneficiari;
- numărul beneficiarilor programelor de tip afterschool la nivel județean;
- numărul cadrelor didactice formate în metode de educație alternativă;
- mecanisme de feedback existente și numărul utilizatorilor;

Ce cred tinerii participanți la consultări

„Astfel de proiecte ne motivează să rămânem aici, în județul Bacău. Noi, tinerii, suntem generația schimbării și noi putem schimba România și comunitatea noastră”

„E o inițiativă foarte bună de a-i face pe tineri să privească cu alți ochi viitorul, de a-i face să se pună în situația în care ei vor fi reprezentanții autorităților peste câțiva ani și să realizeze ce resurse au în jur și ce le pot oferi celorlalți”

“Dacă aceste solicitări vor ajunge măcar la nivel de județ, poate există o șansă ca aceste proiecte să devină o realitate pentru acești tineri care își doresc atât de mult ca lucrurile să se schimbe în școala sau în activitatea sportivă și culturală a lor. Din lipsa de fonduri și mijloace de transport, din păcate ei sunt plafonați să rămână la ei în localitate”

„Activitățile au dat ocazia tinerilor să spună ce au pe suflet, ceea ce nu merge în societate, ceea ce ar putea să corecteze tot ceea ce este în jurul lor: educație, sistem de sănătate. Prin acest program tinerii își dau seama că cineva îi ascultă și am observat în sufletele lor bucuria de a exprima ceea ce ar vrea să schimbe”

„Rareori se întâmplă să avem o astfel de ocazie prin care tinerii să fie implicați în mod direct și activ în a-și identifica problemele și în încercarea de a găsi soluții”

Metodologia de realizare a Strategiei

➤ Procedura de consultare a tinerilor cu vârste între 13 şi 34 de ani

În total, la toate activitățile din cadrul proiectului au fost implicați tineri provenind dintr-un număr de 79 de comune și orașe din întreg județul Bacău. În perioada noiembrie 2017 – martie 2018 au fost organizate consultări pe perioada a două zile cu tineri din următoarele 25 de comune și orașe: Ardeoani, Asău, Bacău, Berești-Bistrița, Buhuși, Dărmănești, Filipeni, Gârleni, Ghimeș-Făget, Moinești, Măgirești, Odobești, Onceşti, Onești, Pîrjol, Plopana, Podu Turcului, Racova, Răchitoasa, Sascut, Secuieni, Solonț, Tamași, Traian, Vultureni și Zemeș. Consultările au fost desfășurate pe parcursul a două zile, în spațiile puse la dispoziție de școlile sau liceele din fiecare localitate. La cele 25 de consultări au luat parte 464 de tineri cu vârste cuprinse între 13 și 34 de ani, numărul mediu al participanților la fiecare sesiune fiind de 20. Alți 117 tineri din aceleași categorii de vârste au participat la celelalte evenimente, respectiv două școli de vară intitulate "Ideea ta pentru Bacău" (septembrie 2017 și august 2018) și "Agora tinerilor băcăuani" (noiembrie 2018). Acestora li s-au alăturat alți 632 de tineri care au participat la consultarea online desfășurată prin intermediul unui chestionar online (https://goo.gl/forms/t9GnUnM5E2f26cQq1) Astfel, proiectul a implicat tineri din alte 44 de comune și orașe: Agăș, Balcani, Bereș-ti-Tazlău, Berzunți, Bârsănești, Blăgești, Bogdănești, Buciumi, Buhoci, Cașin, Căiuți, Cleja, Colonești, Corbasca, Coțofănești, Dealu Morii, Dofteana, Faraoani, Gioseni, Glăvănești, Gura Văii, Helegiu, Horgești, Letea Veche, Livezi, Luizi-Călugăra, Mănăstirea Cașin, Mărgineni, Motoșeni, Negri, Nicolae Bălcescu, Oituz, Orbeni, Palanca, Parincea, Pânceşti, Pârgărești, Poduri, Răcăciuni, Roșiori, Sănduleni, Sărata, Săucești, Slănic Moldova, Stănișești, Strugari, Ștefan cel Mare, Târgu Ocna, Târgu Trotuș, Ungureni și Urechești.

➤ Consultarea reprezentanţilor autorităţilor şi instituţiilor publice locale şi judeţene

La fiecare dintre cele 25 de consultări organizate în județ au fost invitați reprezentanți ai autorităților și instituțiilor publice locale. Astfel, la aceste întâlniri au participat 43 de primari, consilieri locali sau angajați ai primăriilor din județ. În luna aprilie 2018 a fost organizată o întâlnire de lucru cu reprezentanți ai mai multor instituții din județ pentru discutarea problemelor de tineret. Acestea au fost: Consiliul Județean (CJ) Bacău, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret (DJST) Bacău, Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Bacău, Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor (DJEP) Bacău, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Bacău, Direcția Județeană pentru Cultură (DJC) Bacău, Centrul Județean de Resurse şi Asistenţă Educaţională (CJRAE) Bacău, Direcția de Sănătate Publică (DSP) Bacău, , Palatul Copiilor Bacău, Agenția Națională Anti-Drog Bacău, Teatrul Municipal Bacovia.

➤ Consultarea ONG-urilor, instituţiilor publice şi autorităţilor locale, instituţiilor de învăţământ şi a companiilor private

Consultarea organizațiilor nonguvernamentale din județul Bacău care lucrează cu și pentru tineri a fost realizată prin organizarea de întâlniri directe și prin consultarea online a acestora. O activitate de tipul „cafenelei publice" a fost organizată în luna iunie 2018, la care au participat reprezentanți ai 13 organizații din județ. Alte 13 organizații au participat la evenimentul Agora tinerilor băcăuani (noiembrie 2018) sau au completat chestionarul online "Experiența ONG-urilor contează pentru dezvoltarea tinerilor băcăuani" (https://goo.gl/forms/3xQixvkc21iNk44A2, la care au răspuns nouă organizații). Astfel, asociațiile și fundațiile consultate pe parcursul tuturor activităților sunt: Armata Salvării, Asociația STEP Bacău, Asociația Acțiune și Resurse pentru Comunitate (ARC), Asociația Surzilor Bacău, Asociația Valoare Plus, Asociația Favor, Asociația Be Great, Asociația E Clas, Asociația Există o Șansă, Asociația Happy Life, Asociația Next Move, Asociația Tholus, Asociația Trust Orfelinat Ungureni, Centrul Daniel, Centrul European pentru Strategii Durabile, Centrul Regional de Ecologie, Cercetașii României, Consiliul Tinerilor Instituționalizați - Filiala Bacău, Federația Tinerilor din Bacău, Fundația Comunitară, Fundația de Sprijin Comunitar, Fundația YANA - You Are Not Alone, Liga Studenților Băcăuani, SOS Satele Copiilor, Asociația Inițiative pentru o Comunitate Responsabilă Moinești.

- **Consultarea companiilor private din judeţul Bacău**

  Procesul de consultare a companiilor private din judeţul Bacău a fost realizat în colaborate cu Centrul European pentru Strategii Durabile (CESD), asociaţie ce organizează, anual, Gala Tinerilor Antreprenori băcăuani. În cadrul acestei colaborări, au fost organizate trei consultări în lunile februarie-martie 2018 cu firme din Moineşti, Comăneşti şi Buhuşi, iar în cadrul evenimentului "Agora Tinerilor Băcăuani" două dintre mesele rotunde organizate au vizat discuţii cu antreprenorii locali. Astfel, un număr total de 25 de companii din judeţ au fost reprezentate la discuţiile pe teme precum integrarea tinerilor pe piaţa muncii, relaţia antreprenor-instituţie publică, caracteristicile antreprenoriatului în judeţul Bacău, oportunităţi de dezvoltare.

Sinergia cu alte strategii locale, naţionale şi europene.

- Strategia Europa 2020 (https://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf), ce îşi propune să atingă următoarele ţinte până în 2020:
  • rata de ocupare a populaţiei cu vârsta cuprinsă între 20 şi 64 de ani de 75%;
  • nivelul investiţiilor în cercetare şi dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
  • rata de părăsire timpurie a şcolii sub 10%;
  • ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenţi ai unei forme de învăţământ terţiar, de cel puţin 40%;
  • scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.
  Instrumentul de lucru „Tineretul în mişcare" (http://europa.eu/youthonthemove/docs/communication/youth-on-the-move_RO.pdf), ce are în vedere creşterea calităţii şi atractivităţii internaţionale a sistemului european de învăţământ superior, prin promovarea mobilităţii studenţilor şi a tinerilor profesionişti. Ca acţiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale şi experienţa să fie recunoscute în mod corespunzător.

- Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, cu următoarele obiective specifice:
  1.1. Creşterea ocupării în rândul tinerilor şi a grupurilor vulnerabile;
  1.2. Îmbunătăţirea accesului şi a participării la educaţie şi instruire de calitate;
  1.3. Creşterea accesului la servicii de sănătate de calitate;
  1.4. Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale şi urbane aflate în declin.

- Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est pentru perioada 2014-2020 (http://adrnordest.ro/user/file/news/17/RIS3_Nord-Est_05_12_2017.pdf), ce are ca una dintre cele patru priorităţi şi:
  Prioritatea orizontală 1 – Dezvoltarea competenţelor de inovare în rândul noilor generaţii Acest nivel este unul de bază, fundamental, absolut necesar pentru reuşita, pe termen lung, a tuturor celorlalte măsuri ale strategiei. Aceasta deoarece el adresează atât problema mentalităţilor – cele care creează contextul în care vor fi folosite echipamentele, clădirile sau serviciile de inovare, cât şi problema competenţelor de inovare, mai ales la nivelul generaţiilor viitoare – cele care vor fi beneficiare ale investiţiilor prezente în inovare şi responsabile pentru gestionarea acestora în viitor.

- Strategia de Dezvoltare a Judeţului Bacău (http://www.csjbacau.ro/fisiere/attach/1010_134_Profil,_Swot,_Strategie_-_FINAL_13.02.pdf), ce are ca unul dintre obiectivele specific pentru anul 2020: Judeţul Bacău – servicii publice de calitate accesibile tuturor locuitorilor
  La orizontul anului 2020, Judeţul Bacău va asigura accesul nedescriminatoriu al tuturor locuitorilor săi la servicii educaţionale, sanitare, sociale şi culturale de calitate, prin realizarea de investiţii în construcţia, reabilitarea, modernizarea şi dotarea unităţilor de învăţământ (creşe, grădiniţe, şcoli, licee, universităţi, inclusiv campusuri şcolare şi universitare), a celor sanitare (ambulatorii, spitale, centre de permanenţă, etc.), culturale (muzee, centre şi case de cultură, biblioteci, etc.), sociale (centre sociale rezidenţiale şi de zi pentru copii, vârstnici şi alte categorii de grupuri dezavantajate, locuinţe sociale şi pentru tineri, etc.), culturale (centre şi case de cultură, muzee, etc.), sportive şi de agrement (baze sportive, stadioane, bazine de înot, parcuri de agrement, etc.).

Pe lângă aceste documente și strategii amintite mai sus, Strategia de Tineret a Județului Bacău completează sau subliniază importanța obiectivelor asumate de guvernul României prin Strategia Națională în domeniul Politicilor de Tineret 2015-2020 (Strategia Naţională în domeniul politicii de tineret 2014-2020, http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-tineret-final.pdf) și de președinția României, prin proiectul "România Educată" (http://www.romaniaeducata.eu/wp-content/uploads/2019/01/Viziune-si-strategie-Romania-Educata.pdf).

Bibliografie

- Datele privind evoluția populației au fost culese în perioada octombrie 2018 – ianuarie 2019 de pe platforma Tempo a Institutului Național de Statistică;
  Bacău, judeţ inovator
- Aproximativ un sfert dintre tinerii din România (27%) doresc în principiu să deschidă o afacere - Strategia Națională de Tineret
- În România, un tânăr din 100 decide să înceapă o afacere pe cont propriu, faţă de 1 din 4 tineri în Cehia, Polonia sau Ungaria - https://www.zf.ro/profesii/bani-pentru-demararea-unei-afaceri-proprii-2948302
- Regiunea de dezvoltare Nord-Est este zona cu cel mai mic PIB/capita din România – doar 4.900 de euro în 2015 față de o medie națională de 8.100 de euro – Eurostat / https://economie.hotnews.ro/stiri-economie-16699861-eurostat-regiunea-nord-est-din-romania-este-cea-mai-saraca-din-insa-bucurestiul-este-mai-bogat-decat-media-europeana.html
- Bacău, locul 35 din 40 în topul localităților din România recomandate pentru afaceri realizat de revista Forbes - https://www.forbes.ro/articles/cele-mai-bune-orase-pentru-afaceri-118990
- Potrivit site-ului oficial al ONRC, la 30 octombrie 2018 existau, în județul Bacău, un număr de 18.062 persoane juridice active - https://www.onrc.ro
- Județul Bacău a ocupat locul 15 la nivel național ca număr al aplicaților la programul Start-up Nation 2017, cu 351 de firme nou înființate.Prezentare Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat - https://www.startupcafe.ro/start-up-nation-suplimentare-fonduri-top-judete.html
- Procentul populației salariate din totalul populației, rată de ocupare a resurselor de muncă – date INS consultate prin platforma TEMPO;
  Bacău, judeţ incluziv
- Numărul de nașteri în rândul minorelor din județul Bacău a crescut în ultimii cinci ani, de la 309 mame minore în 2013, la 331 în 2017. Cele mai multe mame minore provin din mediul rural (77%), față de de mediul urban (23%) – Direcția de Sănătate Publică Bacău
- România se afla pe locul 1 în Uniunea Europeană la sarcinile în rândul minorelor sub 15 ani și pe locul 2 la sarcinile și avorturile la adolescente sub 18 ani – Raport World Vision, https://blog.worldvision.ro/category/mame-pentru-viata-viata-pentru-mame/
- Județul Bacău se află pe locul trei, cu 10.699 de cetățeni care trăiesc cu venitul minim garantat - Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială / https://zdbc.ro/bacaul-locul-trei-pe-tara-in-topul-saraciei-peste-10-000-de-oameni-traiesc-din-venitul-minim-garantat/
- După anul 2007 regiunea de nord-est a României a pierdut cel mai mare procent al populației (17,7%), cei mai mulți făcând parte din categoria de vârstă 25-34 de ani - Monitorul Social https://monitorsocial.ro/indicator/situatia-populatiei-plecate-din-romania/
- Potrivit unui raport publicat de Banca Mondială, din punct de vedere al nivelului sărăciei și al condițiilor de locuire proporțional cu nivelul veniturilor, România ocupă locul II în UE și penultimul loc în grupa țărilor cu dezvoltare umană ridicată, în clasamentul Indicelui Dezvoltării Umane pentru 2016 (pentru 182 de țări) – Banca Mondială, http://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2018/06/ANALIZA-DE-SITUATIE-ALCOOL-2018.pdf
- Aproximativ 84% dintre băieți și 12% dintre fetele în vârstă de 16 ani au consumat cel puțin o dată în viață o băutură alcoolică, iar un sfert dintre tinerii în vârstă de 18-34 ani au fost victime ale violențelor fizice asociate alcoolului – Agenția Națională Anti-drog, http://www.ana.gov.ro/studii/ESPAD%202015.pdf

- Regiunea cu cei mai mulți copii cu părinți plecați, aflați în atenția autorităților, este cea de Nord-Est, cu un total de 31.576 copii (în special județele Suceava – 9097 copii, Iași – 5529 copii, Bacău – 5160 copii și Neamț – 4636 copii)- Institutul Național de statistică, Institutul de Științe ale Educației, http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/efectele_economice_si_sociale_ale_migratiei_asupra_copiilor_ramasi_acasa.pdf
- În anul 2017, în județul Bacău au fost comise 444 infracțiuni de către persoane minore , din care 216 infracțiuni au fost comise în mediul rural şi 228 în mediul urban – Inspectoratul de Poliție Județean Bacău

Bacău, judeţ educat

- 73% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying, în școala lor, iar 58% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying în clasa lor – Organizația Salvați Copiii, https://www.salvati-copiii.ro/sci-ro/-files/10/10551dfa-f0b2-4cb0-a103-08d811dc31a9.pdf
- 58% dintre profesorii din România activează în școli despre care conducerea afirmă că se confruntă cu un deficit de personal calificat - Raport publicat de Gabriel Badescu, Daniela Angi, https://library.fes.de/pdf-files/bueros/-bukarest/14003.pdf
- 58% dintre profesorii din România activează în școli despre care conducerea afirmă că se confruntă cu un deficit de personal calificat - Raport publicat de Gabriel Badescu, Daniela Angi, https://library.fes.de/pdf-files/bueros/-bukarest/14003.pdf
- Din perspectiva rezultatelor studiului comparat "Program for International Student Assessment" (PISA), aplicat elevilor de 15 ani din școli o dată la trei ani începând cu anul 2000, România este pe unul dintre ultimele locuri în Europa - Raport publicat de Gabriel Badescu, Daniela Angi, https://library.fes.de/pdf-files/bueros/bukarest/14003.pdf
- Media abandonului școlar la nivelul Regiunii Nord Est, raportat de INS pe anul 2016, este de 3,93%. Datele se referă la abandonul școlar înregistrat în următoarele cicluri de instruire: învățământ primar, învățământ gimnazial, învățământ secundar liceal și profesional, învățământ postliceal și de maiștri – date INS
- Parcul auto de microbuze școlare este același, dar, din 164 de mașini, doar jumătate au o stare tehnică foarte bună, 6 sunt într-o stare tehnică proastă și foarte proastă, unul este nefuncțional și patru vor trebui casate – Inspectoratul Școlar Bacău, (https://zdbc.ro/incepe-scoala-in-judetul-bacau-in-ca-mai-sunt-unitati-de-invatamant-fara-autorizatie-sanitara-sau-de-incendiu/)
- Datele despre sistemul de educație din județul Bacău au fost obținute în urma consultării datelor furnizate de INS prin platforma TEMPO
- Datele privind numărul și caracteristicile studenților Universității "Vasile Alecsandri" au fost furnizate de secretariatul instituției

Alte documente și strategii consultate în demersul de realizare a strategiei

Strategia Naţională în domeniul politicii de tineret 2014-2020, http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-tineret-final.pdf

- Strategia privind modernizarea infrastructurii educaţionale 2017-2023, https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategie%20SMIE_2017docx_0.pdf
- Strategia Uniunii Europene pentru tineret, https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

2015 EU Youth report, https://ec.europa.eu-/youth/policy/implementation/report_en

- Portalul european de tineret, https://europa.eu/youth/EU_ro
- OraȘe-magnet : migrație și navetism în România (Romanian)http://documents.worldbank.org/curated/en/448771499322731333/Ora%C8%98e-magnet-migra%C8%9Bie-%C8%99i-navetism-%C3%AEn-Rom%C3%A2nia